

Iktatószám: 1089-27/2022
Ügyintéző: dr. Molnár Zita
Tárgy: átfogó vizsgálat lezárása

H-JÉ-IV-B-7/2022. számú határozat

Az **Életút Egészség- és Önszegélyező Pénztárral** (székhely: 1122 Budapest, Krisztina krt. 7., IV. em. 20.) (**Pénztár**) szembeni, hivatalból folytatott átfogó vizsgálat megállapításai alapján a **Magyar Nemzeti Bank** (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55., telephelye: 1122 Budapest, Krisztina krt. 6.) (**MNB**) az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozza.

1. Felszólítja a Pénztárt, hogy az ellenőrző bizottság a jövőben maradéktalanul tegyen eleget a jogszabályban előírt ellenőrzési kötelezettségének. Ennek érdekében az ellenőrző bizottság a jövőben
  - a) az MNB 2017. május 29. napján kelt, H-JÉ-IV-B-11/2017. számú határozatának (**Határozat**) 5. pontjában előírtakat is teljesítve rendszeresen vizsgálja és ellenőrizzé a Pénztár gazdálkodását, számvitelét, ügyvitelét és működését, az éves ellenőrzési terveket ennek megfelelően állítsa össze, és gondoskodjon az azokban foglaltak végrehajtásáról, illetve a végrehajtás megfelelő dokumentálásáról;
  - b) a kiszervezett tevékenység szerződésben foglaltaknak megfelelő végzését legalább évente vizsgálja meg, és az ellenőrzés megállapításait dokumentáltan rögzítse.
2. Felszólítja a Pénztárt, hogy a jövőben a jogszabályok által előírt számviteli kötelezettségeknek és előírásoknak maradéktalanul tegyen eleget. Ennek érdekében
  - a) alakítson ki és vezessen olyan analitikus nyilvántartást, amelyből minden eszköz tekintetében munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik tartalékhoz tartoznak;
  - b) a jogszabályban meghatározott rendszerességgel és teljeskörűen tájékoztassa a letétkezelőt arról, hogy mely eszközöket rendeli az egyes tartalékokhoz, s ezen belül a fedezeti alap portfóliójához, annak érdekében, hogy a letétkezelő maradéktalanul eleget tudjon tenni a jogszabályi előírásoknak;
  - c) működtessen olyan nyilvántartási és ellenőrzési rendszert, amely maradéktalanul lehetővé teszi, hogy a pénztár könyvvizsgálója a pénztár eszközeit tartalmazó negyedév végi letétkezelői nyilvántartást igazoltan, ellenőrizhető módon összevesse a pénztár analitikus nyilvántartásaival;
  - d) működési kiadásai teljesítése során csak szabályszerű bizonylattal alátámasztott kiadást teljesítsen.
3. Felszólítja a Pénztárt, hogy a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban biztosítsa a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő belső szabályzatok kialakítását. Ennek érdekében
  - a) készítse el az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, valamint az eszközök és a források értékelési szabályzatát;

- b) gondoskodjon a befektetési politika és eljárásrendje, a hozamszámítási, -felosztási és -elszámolási szabályzat, a szolgáltatási és tagokkal való elszámolási szabályzat, a pénzkezelési és utalványozási szabályzat, a másolatkészítési szabályzat, valamint a számviteli politika hiteles aláírással ellátott, szabályszerű hatálybaléptetéséről.

A Pénztár a fenti pontokban foglalt felszólítások teljesítése érdekében megtett intézkedésekről 2022. október 31-ig – dokumentumokkal alátámasztva – számoljon be az MNB részére.

4. A pénztártagok képviselőivel összefüggésben, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében felszólítja a Pénztárt az alábbiakra:

- A) Módosítsa alapszabályát, ennek során
- határozza meg a küldöttkörzetek és a küldöttek számának módosítására irányadó hatásköri és eljárási szabályokat;
  - a pótküldöttválasztást kötelezettségként határozza meg.

A Pénztár a fenti pontokban foglalt felszólítások teljesítését 2022. október 31-ig – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

- B) Hozzon létre küldöttválasztási szabályzatot, és határozza meg a küldöttkörzetek és a küldöttek mindenkori számát, vagy alapszabályát módosítsa ennek megfelelően.
- C) Hívjon össze küldöttválasztó gyűlést és mindazon küldötti körzetek tekintetében gondoskodjon pótküldött megválasztásáról, ahol ez a tisztség nincs betöltve.

A Pénztár a fenti 4. B) és C) pontokban foglalt felszólítások teljesítése érdekében megtett intézkedésekről 2022. október 31-ig – dokumentumokkal alátámasztva – számoljon be az MNB részére.

5. A hozamlevonásokkal kapcsolatban felszólítja a Pénztárt, hogy a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban módosítsa alapszabályát, ennek keretében egészítse ki az alapszabályt a nem fizető tagokkal szemben alkalmazott hozamlevonás gyakoriságát szabályozó rendelkezéssel.

A Pénztár a fenti pontban foglalt felszólítás teljesítését 2022. október 31-ig – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

6. Felszólítja a Pénztárt, hogy a jövőben a pénztártagok tájékoztatása során tartsa be a jogszabályi előírásokat. Ennek érdekében
- módosítsa alapszabályát, és az egyéni számlaértésterhelés tartalmára vonatkozó rendelkezéseket egészítse ki a számla megterheléseire vonatkozó adatok tételenkénti megjelölésével;
  - gondoskodjon arról, hogy a jövőben a tagok részére megküldött egyéni számlaértésterhelés tételenként tartalmazza:
    - a számla megterheléseire vonatkozó adatokat;
    - az egészség számlán lekötött összegekre, azok lekötésének és a lekötés lejáratát időpontjára vonatkozó adatokat.

A Pénztár a fenti 6.a.) pontban foglalt felszólítások teljesítését 2022. október 31-ig – dokumentumokkal alátámasztva – igazolja az MNB részére.

7. A pénztári szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban felszólítja a Pénztárt, hogy a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében módosítsa a szolgáltatási és a tagokkal való elszámolási szabályzatát, ennek érdekében

- a) a gyermekgondozási díj kiegészítésének igénybevételéhez szükséges GYED jogosultság időtartamát a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban határozza meg;
- b) az egészségpénztári szolgáltatások kifizetési határidejét a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban határozza meg, és gondoskodik arról, hogy a jövőben a kifizetéseket a jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesítse.

A Pénztár a fenti pontokban foglalt felszólítások teljesítése érdekében megtett intézkedésekről 2022. október 31-ig – dokumentumokkal alátámasztva – számoljon be az MNB részére.

8. Felszólítja a Pénztárt, hogy a jövőben az önszegélyező pénztári szolgáltatások nyújtása során a jogszabályi előírásoknak megfelelően járjon el. Ennek érdekében a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatását mindenkor a hitelintézet által kiadott, a pénztártag által teljesített hiteltörlesztés befizetését igazoló dokumentum alapján fizesse meg az igénylő pénztártag részére, figyelemmel a szolgáltatási igény bejelentésére nyitva álló 120 napos határidőre.
9. A tagsági jogviszonyok megszűnésével összefüggésben felszólítja a Pénztárt, hogy a jövőben a pénztártag halála esetén a tagsági jogviszony megszűnésének időpontjaként mindenkor a tag halálának időpontját határozza meg, és a tagsági jogviszony megszűnésének időpontját is ennek megfelelően tartsa nyilván.
10. Felszólítja a Pénztárt, hogy a jövőben mindenkor tartsa be a negyedéves adatszolgáltatásokra vonatkozó jogszabályi előírásokat, kiemelt tekintettel a működési tartalék állományának nyilvántartására, a letétkezelői eszközértékelés elkészítésére, valamint a benyújtott adatszolgáltatások helyes, jogszabályok szerinti összeállítására.
11. Felszólítja a Pénztárt, hogy a jövőben mindenkor a jogszabályi határidőn belül küldje meg a küldöttközgyűlési dokumentumokat az MNB részére.
12. Kötelezi a Pénztárt a jelen határozat rendelkező részének 1-11. pontjaiban jelzett és a határozat indokolásának 1-11. pontjaiban megállapított jogszabálysértések miatt **950.000,- Ft**, azaz **kilencszázötvenezer** forint összegű felügyeleti bírság megfizetésére.

A kiszabott felügyeleti bírságot a határozat véglegessé válásától számított 30 (harcinc) napon belül kell az MNB hatósági bírság és költségtérítés fizetése bankszámlájára (19017004-01678000-30900002) – „felügyeleti bírság” megjelöléssel, valamint a határozat számának feltüntetésével – befizetni. A bírság önkéntes befizetésének elmaradása esetén azokat az MNB megkeresésére az állami adóhatóság hajtja be. A bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámolására kerül sor, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótlékot az MNB hivatkozott számú számlájára kell befizetni, a határozat számának feltüntetésével, „késedelmi pótlék” megjelöléssel. Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, a fizetési kötelezettséget az MNB rendeli el, és a végrehajtást az adóhatóság fogatosítja.

13. Felszólítja a Pénztárt, hogy az igazgatótanács elnöke jelen határozatot az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság ülésén a közléstől számított 15 (tizenöt) napon belül, a pénztártagokkal a következő küldöttközgyűlésen ismertesse.

Az MNB felhívja a Pénztár figyelmét, hogy amennyiben a jelen határozati felszólításoknak, illetve felhívásoknak nem, vagy nem teljeskörűen, illetve késedelmesen tesz eleget, az MNB-nek

jogszabályban biztosított intézkedések alkalmazására van lehetősége, ideértve további, magasabb összegű bírság kiszabását is.

Az MNB eljárása során eljárási költség nem merült fel.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, ugyanakkor az, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti, a határozat ellen annak közlésétől számított 30 (harminc) napon belül jogszabálysértésre hivatkozással közigazgatási pert indíthat.

A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve – az MNB-nél – kell benyújtani a következők szerint:

A perben a jogi képviselet kötelező, a keresetlevelet űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével kell benyújtani. (Az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás elérhetősége: <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/hatarozatok-es-vegzesek-keresese>).

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására, illetve hatályosulására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban azonnali jogvédelmet kérhet.

A bíróság a pert főszabály szerint tárgyaláson kívül bírálja el. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I. A VIZSGÁLAT CÉLJA ÉS LEFOLYTATÁSA

Az MNB a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**MNB tv.**) 62. §-a, a 64. § (1) bekezdés a) pontja, a 64. § (2) bekezdés d) pontja és a 67. § (1) bekezdése alapján 2021. október 8-án hivatalból indított felügyeleti ellenőrzési eljárás keretében – korlátozott terjedelmű és mélységű, nem teljes körű – átfogó vizsgálatot (**Vizsgálat**) folytatott le a Pénztárnál. A Vizsgálat részeként az MNB az MNB tv. 67. § (1) bekezdésére figyelemmel 2021. november 22. és 2021. november 26. napja között helyszíni ellenőrzést tartott a Pénztár székhelyén. A Vizsgálat alá vont időszak (**Vizsgált Időszak**) 2017. június 1-től a vizsgálat lezárásának időpontjáig terjedt.

Az MNB a Vizsgálat megállapításait a 2022. február 23-án kelt vizsgálati jelentésben (**Vizsgálati Jelentés** vagy **Jelentés**) foglalta össze, és azt nyilatkozattételre megküldte a Pénztár részére.

A Pénztár az MNB-hez 2022. március 30. napján (1089-20/2022. iktatószám) és 2022. március 31. napján (1089-21/2022. iktatószám) érkezett beadványában tájékoztatta az MNB-t a Jelentésben foglalt megállapításokkal kapcsolatos észrevételeiről (**Észrevételek**). Az Észrevételeket az MNB áttekintette, kiértékelte és a jelen határozat meghozatala során figyelembe vette.

II. A VIZSGÁLAT MEGÁLLAPÍTÁSAI, A MEGÁLLAPÍTÁSOK MINŐSÍTÉSE, AZ ÉSZREVÉTELEK ÉRTÉKELÉSE

1. AZ ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG MŰKÖDÉSE

1.1. Az ellenőrző bizottság (EB) által lefolytatott ellenőrzések

1.1.1. Megállapítás (tényállás)

A 2017-ben lefolytatott átfogó vizsgálatot (**Korábbi Átfogó Vizsgálat**) lezáró Határozat 5. a) pontja felszólította a Pénztárt annak biztosítására, hogy a jövőben az ellenőrző bizottság maradéktalanul lássa el a jogszabályban előírt kötelezettségeit, ennek keretében folytasson le teljes körű ellenőrzést a Pénztár gazdálkodását, számvitelét és ügyvitelét érintő területeken.

A Vizsgálat ellenőrizte az EB-nek a vizsgálatokról készített összefoglaló tábláját, valamint szűrőpróbaszerűen az ellenőrzésekről készített jelentéseket. Az MNB a Vizsgálat során teljeskörűen ellenőrizte az EB küldöttközgyűlés elé kerülő jelentéseit, beszámolóit. A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár EB-je továbbra sem vizsgálja dokumentált módon a működési költségek alakulását, valamint nem végzi el a házipénztár ellenőrzését. A házi pénztár ellenőrzését a Pénztár Pénzkezelési és utalványozási szabályzata is előírja (3.2 pont). A Vizsgálat megállapította továbbá, hogy az EB továbbra sem ellenőrzi dokumentált módon a Pénztár szabályzatait. Nem kerültek ellenőrzésre az egyéni számlaértékesítők tartalma és a megküldött adóigazolások sem.

A Pénztár EB-je a fentiekben felsoroltakat nem ellenőrizte, annak ellenére sem, hogy az MNB külön határozati kötelezésben erre már korábban felhívta a figyelmét.

[Kontrolltev. 1.] [Compliance 2.] [07,08,10,11,12,13, Közgyűlési jegyzőkönyvek]

1.1.2. A megállapítás minősítése

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (**Öpt.**) 27. § (2) bekezdése szerint az ellenőrző bizottság feladata, hogy a jogszabályi előírások, a pénztár pénzügyi terve, az alapszabályában és szabályzataiban foglaltak megvalósulása érdekében rendszeresen vizsgálja és ellenőrizze a pénztár gazdálkodását, számvitelét, ügyvitelét, a pénztár fizetőképességének, bevételeinek és kiadásainak, eszközeinek és kötelezettségvállalásainak összhangját, a pénztár működését.

Az Öpt. 64. § (6) bekezdése szerint a nyilvántartási és ellenőrzési rendszer akkor megfelelő, ha - a számviteli jogszabályokban foglaltakon túlmenően - lehetővé teszi a pénztár körülményeinek vezetését, a pénztár vezetésének a Felügyelet által történő ellenőrzését, és segíti a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.

Azzal, hogy az EB nem vizsgálta a házi pénztárt, az egyéni számlaértékesítők tartalmát és a megküldött adóigazolásokat, a Pénztár megsértette az Öpt. 27. § (2) bekezdését. Azzal, hogy az EB nem ellenőrizte dokumentált módon a működési költségek alakulását, valamint a Pénztár szabályzatait, a Pénztár megsértette az Öpt. 64. § (6) bekezdését. A Pénztár nem tett eleget a Határozat 5. a) pontjában foglalt kötelezésnek sem.

1.1.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár előadta, hogy az EB minden évben külön-külön 1-1 jelentést készít az esedékesen összeállított pénzügyi terv és az elkészült pénztári beszámoló vonatkozásában. Az utóbbi elemzi a beszámoló mérleg- és eredményseit, azok tendenciájáról, arányszámairól összesítő táblázatot készít, melyeket szöveges megjegyzésekkel lát el. A Pénztár szerint az EB ezáltal tényszerűen véleményt formál a pénztár bevételeinek és kiadásainak alakulásáról, a mérleg sorokról (így az eszköz- és forrásoldalt is beleértve), az eredményességről és a fizetőképességről. A működőképesség vizsgálata – tekintettel a pénztár relatíve alacsony volumenadataira – évről évre külön ellenőrzésnek is tárgya, ahol az ellenőrző bizottság a lehetőségeket figyelembe véve mond véleményt a Pénztár helyzetéről. A Pénztár álláspontja szerint ezek az elemzések a Pénztár tevékenységének EB általi kontrollját, nyomon követését teljességgel alátámasztják.

A működési költségek vizsgálatával kapcsolatban a Pénztár úgy nyilatkozott, hogy a szűk működési bevételi volumenre tekintettel az EB visszatérően ellenőrzi a működési kiadások alakulását, a Pénztár

működőképességét. Továbbá az EB évről-évre dokumentáltan ellenőrzi a Pénztár gazdálkodását, számvitelét a beszámoló ellenőrzésével kapcsolatban. A Pénztár álláspontja szerint a házipénztár ellenőrzése a pénztári ellenőr feladata, ezzel szemben az EB-nek nem volt közvetlenül kijelölve ilyen ellenőrzési feladat, így nem igazolható, hogy kötelezettségeinek ne tett volna eleget.

1.1.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár vitatta a megállapításban foglaltakat. Az Észrevételekben egyrészt hivatkozott arra, hogy az EB az Öpt. által előírt kötelező ellenőrzések közül elvégzi a pénzügyi terv és a beszámoló ellenőrzését. Azonban az Öpt. hivatkozott rendelkezése az EB számára tágabb ellenőrzési kötelezettséget ír elő, a Pénztár által hivatkozottakon túl több ellenőrzést is nevesít, amivel az EB-nek foglalkoznia kell. Az EB feladata, hogy a jogszabályi előírások, a pénztár pénzügyi terve, az alapszabályában és szabályzataiban foglaltak megvalósulása érdekében rendszeresen vizsgálja és ellenőrizze a pénztár gazdálkodását, számvitelét, ügyvitelét, a pénztár fizetőképességének, bevételeinek és kiadásainak, eszközeinek és kötelezettségvállalásainak összhangját, a pénztár működését. Az EB – a pénzügyi terven és a beszámolón kívül – ilyen tárgyú ellenőrzéseket dokumentált módon nem folytatott, ezért a Pénztár észrevételét az MNB nem fogadja el. Az említett hiányosságokat már a Korábbi Átfogó Vizsgálat is megállapította és a vonatkozó határozati kötelezés ellenére a Pénztár – és így az EB – annak továbbra sem tett eleget.

A Pénztár az Észrevételekben másrészt arra hivatkozott, hogy az EB visszatérően ellenőrzi a működési kiadások alakulását és a Pénztár működőképességét. A Pénztár által megküldött dokumentumok alapján megállapítható, hogy az EB a 2021. évben ellenőrizte a Pénztár működőképességét. Az EB jelentés (1/2021) tárgya a Pénztár működőképességének ellenőrzése, ebben a Pénztár működési bevételeinek, kiadásainak összhangját és ennek a működési alapra gyakorolt hatását mutatják be. A jelentés megfelel az ellenőrzés tárgyának. Ezen kívül az EB a 2018. évben is lefolytatott egy ellenőrzést, melynek tárgya a szerződéses partnerek szerződési kötelezettségei teljesítésének ellenőrzése (3/2018). Ez a két ellenőrzés volt, amely érinthette volna a működési kiadások ellenőrzését, azonban egyik ellenőrzés sem tért ki konkrétan arra, hogy a működési kiadások szabályszerűen, teljesítésigazolás alapján, szerződésszerűen kerültek-e teljesítésre. Ezt megerősíti a Vizsgálati Jelentés Folyamatba ép. vez.ell.1. pontjában tett MNB megállapítás is, amelyre vonatkozóan Pénztár az Észrevételekben nem tett nyilatkozatot. A hivatkozott megállapítás szerint a Pénztár működési kiadásainak teljesítése során a szűrőpróbaszerűen kiválasztott minták esetében a vizsgált 15 kiadási tételből 13 esetben a Pénztár nem küldte be a kiadás alátámasztását igazoló szerződést, vagy megrendelést, amely miatt a működési kiadások nem voltak alátámasztottak. A gazdálkodás, a számvitel, az éves beszámoló ellenőrzésére az MNB nem tett megállapítást, így a Pénztár erre vonatkozóan tett észrevétele nem módosítja a megállapítást.

A Pénztár hivatkozása szerint a házipénztár ellenőrzése a pénztárellenőr feladata, így nem igazolható, hogy az EB ne tett volna eleget kötelezettségének. Ezzel kapcsolatban kiemelendő, hogy az EB ellenőrzési kötelezettsége az Öpt. fent hivatkozott jogszabályi rendelkezésein alapul, ezzel szemben a pénztárellenőr ellenőrzési feladata csak a Pénztár belső szabályzatából (Pénzkezelési és utalványozási szabályzat) vezethető le.

Az EB jogszabályban rögzített feladata magában foglalja a nyomon követési, az ellenőrzési és felügyelési feladatok teljes körű ellátását. Amennyiben a Pénztár az EB feladatának ellátásához, illetve annak támogatásához pl. pénztárellenőrt alkalmaz, akkor az EB-nek a tevékenységét támogató személy által elvégzett munkáját, feladatának ellátását is ellenőriznie kell. Az EB jogszabályi kötelezettségének abban az esetben tesz eleget, amennyiben az ellenőrzéseket – dokumentált módon – közvetlenül maga, vagy közvetve, de ugyanakkor kontrolláltan folytatja le, erre tekintettel jogszabályon alapuló ellenőrzési tevékenységét nem helyettesíti egy belső szabályzat alapján kinevezett pénztárellenőr által végzett ellenőrzés.

Az Öpt. fent hivatkozott szakasza alapján a pénztárak ellenőrző bizottságának az Öpt. 27. § (2) bekezdésében meghatározott tárgyköröket kell vizsgálnia, melyeknek az Öpt. 27. § (5) bekezdése alapján meg kell jelennie az éves ellenőrzési tervben. Az Öpt. 64. § (6) bekezdése alapján pedig

ezeket az ellenőrzéseket megfelelően dokumentált módon kell elvégezni annak érdekében, hogy az adminisztráció a körültekintő vezetést és a Pénztár jogszabályoknak megfelelő működését kellő mértékben tudja támogatni, továbbá az MNB a jogszabályoknak történő megfelelést ellenőrizhesse. A Pénztár EB-je nem látta el megfelelően ellenőrzési feladatát, erre tekintettel az MNB a megállapítást a fenti 1.1.2. pontban foglalt módosítással fenntartja.

1.1.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 1. a) pontjában felszólította a Pénztárt, hogy az ellenőrző bizottság a jövőben maradéktalanul tegyen eleget a jogszabályban előírt ellenőrzési kötelezettségének, ennek érdekében az ellenőrző bizottság a jövőben a Határozat 5. a) pontjában előírtakat is teljesítve rendszeresen vizsgálja és ellenőrizzé a Pénztár gazdálkodását, számvitelét, ügyvitelét és működését, az éves ellenőrzési terveket ennek megfelelően állítsa össze, és gondoskodjon az azokban foglaltak végrehajtásáról, illetve a végrehajtás megfelelő dokumentálásáról.

1.2. A kiszervezett tevékenység EB általi ellenőrzése

1.2.1. Megállapítás (tényállás)

A Pénztár a Központi Törzsadattárba történő adatszolgáltatása alapján a kiszervezett tevékenységek között jelentette be, hogy nyilvántartásai informatikai háttérének üzemeltetését külső szolgáltatóhoz, a Pensionet Kft.-hez szervezte ki. A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár ellenőrző bizottsága a kiszervezett tevékenység megfelelőségét a 2020. és 2021. években – az Észrevételek értékelésénél jelezett szűk körű kivételtől eltekintve – nem ellenőrizte. A Pénztár ellenőrző bizottsága kiszervezési tevékenységet érintő ellenőrzésének elmaradását már a Korábbi Átfogó Vizsgálat is megállapította és a Határozat 5. b) pontjában a jogszabályi rendelkezések betartására kötelezte a Pénztárt.

[Kontrolltev. 2.] [7,8,10,11,12,13]

1.2.2. A Megállapítás minősítése

Az Öpt. 40/D. § (5) bekezdése szerint a pénztár ellenőrző bizottsága köteles a kiszervezett tevékenység szerződésben foglaltaknak megfelelő végzését legalább évente megvizsgálni. Azzal, hogy a Pénztár EB-je a 2020. és 2021. években nem vizsgálta a kiszervezett tevékenység szerződésben foglaltaknak megfelelő végzését, nem megfelelően látta el ellenőrzési feladatát és megsértette az Öpt. 40/D. § (5) bekezdésében foglaltakat.

1.2.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben vitatta a megállapítást és arra hivatkozott, hogy a 2020. évi ellenőrzési terv 2. pontjának (Az informatikai háttér rendeltetésszerű működtetésének áttekintése), valamint a 2021. évi ellenőrzési terv 3. pontjának (A pénztár webes felülete információtartalmának ellenőrzése) tárgya a kiszervezett tevékenység ellenőrzése volt. A Pénztár észrevételében előadta, hogy mindkét említett esetben jelentés készült az EB által végzett ellenőrzésről.

1.2.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár vitatta a megállapítást. A Vizsgálat a Pénztár által beküldött dokumentumok alapján többek között az EB ülések jegyzőkönyvei, az EB vizsgálati jelentései, az EB ülések összefoglalója, az EB vizsgálatainak összefoglalója alapján tett megállapítást.

A Pénztár által előadottakkal szemben az informatikai háttér megfelelő működésének ellenőrzése nem az EB 2020. évi ellenőrzési tervében, hanem az EB 2020. február 4. napján tartott ülése 2. napirendi pontjaként került megtárgyalásra. Az érintett napirendi pont tárgya „Az informatikai háttér működtetésének áttekintése”, amely nem minősül ellenőrzésnek, különös tekintettel arra, hogy annak ismertetője a Pénztár ügyvezetője volt. Az EB ülésének jegyzőkönyve nem támasztja alá azt, hogy az EB vizsgálta volna a kiszervezett tevékenységet. Az ülés jegyzőkönyve szerint az EB a 3. napirendi pont keretében – az 1/2020. (02.04.) számú EB határozattal – elfogadta többek között az informatikai háttér megfelelő működése ellenőrzését is magában foglaló 2020. évi ellenőrzési tervet (2020.08.31-i határidővel), azonban a Pénztár a Vizsgálat során ilyen tárgyú ellenőrzési tervet nem bocsátott az MNB rendelkezésére. A Pénztár dokumentumokkal nem támasztotta alá, hogy az EB a 2020. évben ellenőrizte volna a kiszervezett tevékenységet.

A Pénztár észrevételében arra is hivatkozott, hogy a kiszervezett tevékenység ellenőrzését a 2021. évi ellenőrzési terv 3. pontjában rögzítettek szerint elvégezte a pénztár webes felülete információtartalmának ellenőrzése során. Azonban az EB e tárgyban csak a kiszervezett tevékenység egy részét vizsgálta, de nem folytatott le teljes körű ellenőrzést. Az Öpt. 40/D. § (5) bekezdése szerint az ellenőrző bizottságnak a kiszervezett tevékenység szerződésben foglaltaknak megfelelő végzését szükséges vizsgálnia. A megbízási szerződés 2.2. pontja szerint a szerződés tárgya többek között az informatikai háttér üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése, valamint műszaki színvonalának fenntartása és funkcionalitásának bővítése, ezzel szemben az EB a kiszervezett tevékenységnek csak egy részét, a webes felület információtartalmát vizsgálta.

A Pénztár által benyújtott dokumentumok, az EB 2020. február 4. napján tartott ülésének jegyzőkönyve, valamint a pénztár webes felülete információtartalmának ellenőrzésére vonatkozó 2021. évi ellenőrzési terv alapján megállapítható, hogy a Pénztár ellenőrző bizottsága nem eleget tett az Öpt. 40/D. § (5) bekezdésében foglalt előírásnak.

A fentiekre tekintettel a Pénztár észrevételét az MNB nem fogadja el, a megállapítást fenntartja.

1.2.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 1. b) pontjában felszólította a Pénztárt, hogy az ellenőrző bizottság a jövőben maradéktalanul tegyen eleget a jogszabályban előírt ellenőrzési kötelezettségének, ennek érdekében az ellenőrző bizottság a jövőben a kiszervezett tevékenység szerződésben foglaltaknak megfelelő végzését legalább évente vizsgálja meg, és az ellenőrzés megállapításait dokumentáltan rögzítse.

2. A BEFEKTETETT ESZKÖZÖKRŐL VEZETETT NAPRAKÉSZ, TÉTELES NYILVÁNTARTÁS HIÁNYA, A LETÉTKEZELŐ TÁJÉKOZTATÁSÁNAK ELMULASZTÁSA, A LETÉTKEZELŐ ÉS A KÖNYVVIZSGÁLÓI EGYEZTETÉS ELVÉGZÉSÉNEK AKADÁLYOZÁSA, A PÉNZTÁRI KÖLTSÉGEK ALÁTÁMASZTOTTSÁGÁNAK VIZSGÁLATA

2.1. A befektetett eszközökről vezetett naprakész, tételes nyilvántartás hiánya, a letétkezelő tájékoztatásának elmulasztása, a leltározás és a könyvvizsgálói egyeztetés elvégzésének akadályozása

2.1.1. Megállapítás (tényállás)

Az MNB 2021.11.26-án és 2021.12.16-án kérte a Pénztárt, hogy adja át a Vizsgálat részére a 2017. június 1. napjától kezdődően vezetett analitikus nyilvántartását, amelyből munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik alaphoz tartoznak. Az MNB kérte a Pénztárt, hogy arra az esetre, ha ilyen analitikus nyilvántartással nem rendelkezne, erre vonatkozóan nyújtson be nyilatkozatot. A Pénztár sem a kért analitikus nyilvántartást, sem a nemleges nyilatkozatot nem adta át a Vizsgálat részére.

A Pénztár a 88. pontban megtett nyilatkozata szerint a letétkezelővel 2021. III. negyedéve előtt nem folytatott egyeztetést, azt csak 2021. III. negyedévre vonatkozóan végezte el.

Az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 252/2000. (XII.24.) Korm. rendelet (EsZR.) 28. § (2) bekezdése, valamint az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak egyes gazdálkodási szabályairól szóló 268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet (Ebr.) 13. § (1) és (2) bekezdései alapján a Pénztárnak a befektetett eszközökről saját tételes nyilvántartást kell vezetnie, amelyet a leltározás során össze kell vetnie a letétkezelői nyilvántartással, illetve az értékpapír-számlakivonattal, továbbá a pénztár könyvvizsgálójának is a pénztár eszközeit tartalmazó negyedév végi letétkezelői nyilvántartásával.

A Vizsgálat megállapította, hogy

- A Pénztár a Vizsgált Időszakban a befektetett eszközökről naprakész, saját tételes analitikus nyilvántartást nem vezetett;
- 2021.09.30-ig nem tájékoztatta a letétkezelőt havonta a pénzforgalmi számla egyenlegének tartalékok közötti megoszlásáról, az egyeztetést csak 2021. III. negyedévre végezte el, mely ezt megelőzően nem tette lehetővé az eszközök alapok szerinti nyilvántartását. A vizsgálatra kiválasztott 2019.06.30-ára, 2020.01.31-ére vonatkozó letétkezelői eszközértékelés a pénzforgalmi számla egyenlegének alapok közötti megbontását nem tartalmazta. A 88. számú nyilatkozat mellékleteként 2021.11.19-én beküldött – a 2021.10.27-én megküldöttet módosító – letétkezelői eszközértékelés már megbontva tartalmazta a pénzforgalmi számla összegének fedezeti és működési tartalékokra jutó részét;
- Az analitikus nyilvántartás vezetésének elmulasztása nem tette lehetővé az Ebr. 13. § (3) bekezdés szerinti könyvvizsgálói egyeztetés, és az EsZR. 28. § (2) bekezdésben előírt leltározás elvégzését sem.

Az Ebr. 13. § (3) bekezdésben a könyvvizsgáló számára előírt, az analitikus nyilvántartás és a letétkezelői nyilvántartás egyeztetés igazolására a 2019. II., 2020. I. és 2021. III. negyedéves jelentések vonatkozásában az MNB ellenőrizte a könyvvizsgálói feladat elvégzését. A 2019.07.11-én, 2020.05.27-én és 2021.11.05-én kelt könyvvizsgálói nyilatkozat szerint: "A Pénztár analitikus nyilvántartásaiban szereplő értékpapírokra és pénzeszközökre vonatkozóan kimutatott értékeket a letétkezelő ugyanezen időszakra vonatkozó kimutatása alátámasztja." Az analitikus nyilvántartás hiánya azonban nem tette lehetővé az egyeztetés könyvvizsgáló általi elvégzését, mivel a letétkezelői kimutatást nem volt mivel egyeztetni.

[Számvitel 1., Letétkezelés 1.] [36,87,88,102,131]

2.1.2. A megállapítás minősítése

Az Ebr. 13. § (1) bekezdése szerint a letétkezelőnek a fedezeti alap eszközeit a pénztár többi eszközétől elkülönítve kell kimutatnia.

Az Ebr. 13. § (2) bekezdése alapján a pénztárnak az eszközök megvásárlásakor, illetve legalább a tárgyhoz utolsó napjára vonatkozóan tájékoztatnia kell a letétkezelőt arról, hogy melyik eszközöket rendel a fedezeti alap portfóliójához. Amennyiben a pénztár házipénztára, valamely bankszámlája vagy lekötött betétje több alap között van megosztva, közölnie kell a letétkezelővel, hogy ezekből mekkora állomány tartozik a fedezeti alaphoz. A pénztárnak olyan naprakész analitikus nyilvántartást kell vezetnie, amelyből - a függő tételek figyelmen kívül hagyásával - munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik alaphoz tartoznak.

Az Ebr. 13. § (3) bekezdés szerint a pénztár könyvvizsgálója a pénztár eszközeit tartalmazó negyedév végi letétkezelői nyilvántartást köteles összevetni a pénztár analitikus nyilvántartásaival. Az egyezőség vizsgálata a befektetési instrumentumok darabszámára és névértékére vonatkozik. Egyezőség hiányában a könyvvizsgáló köteles a pénztárat és a Felügyeletet az eltérésről az érintett befektetési eszközök megjelölésével - egyidejűleg - írásban tájékoztatni.

Az EsZR. 28. § (2) bekezdése szerint az eszközök és a források tételes leltározását a pénztár leltárképzési és leltározási szabályzatában rögzítettek szerint - a csak értékben kimutatott

eszközöknél és kötelezettségeknél a bizonylatoknak a nyilvántartásokkal, az idegen helyen tárolt - letétbe helyezett, vagyonkezelésben lévő - fizikai, illetve letéti számlán vezetett értékpapírok esetén letétkezelői igazolással, dematerializált értékpapírok esetén értékpapír-számlakivonattal történő egyeztetése útján - kell elvégezni.

A Pénztár azzal, hogy a Vizsgált Időszakban a befektetett eszközökről naprakész, saját tételes nyilvántartást nem vezetett, valamint azzal, hogy a letétkezelőt nem tájékoztatta havi rendszerességgel arról, hogy melyik eszközöket rendeli a fedezeti alap portfóliójához, amely miatt a letétkezelő nem tudott maradéktalanul eleget tenni az Ebr. 13. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének, megsértette az Ebr. 13. § (2) bekezdésének előírását.

A Pénztár azzal, hogy az analitikus nyilvántartás vezetésének hiánya miatt nem volt lehetőség a jogszabályban előírt leltározás elvégzésére a Vizsgált időszakban, megsértette az Eszr. 28. § (2) bekezdését.

A fentiekén túl a befektetett eszközökről vezetett naprakész, saját tételes nyilvántartás vezetésének - Pénztárnak felróható - elmulasztása miatt a könyvvizsgáló nem tudott eleget tenni az Ebr. 13. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségének.

2.1.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár a napi analitikus nyilvántartás hiányára, a letétkezelő tájékoztatásának elmulasztására, valamint a leltározás és a könyvvizsgáló egyeztetés elvégzésének akadályozására tett megállapításokra nem tett észrevételt. Az MNB megállapítása alapján a Pénztár utólag, az Észrevételek benyújtását követően, 2022.03.31-én megküldte az eszközeiről 2017.01.01-2021.12.31. közötti időre vonatkozóan készített napi analitikus nyilvántartást.

2.1.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a megállapításban foglaltakat nem vitatta. A Pénztár az Észrevételek megküldését követően 2022.03.31-én megküldte az eszközeiről 2017.01.01-2021.12.31. közötti időre készített napi analitikus nyilvántartást, amely nem felel meg teljes mértékben az Ebr. 13. § (2) bekezdés előírásának, mert a "folyószámla" alapok közötti megosztását nem tartalmazza. A nyilvántartásban a 2021.12.31-re vonatkozó "FED folyószámlán" pl. 45 874 618 Ft-ot mutattak ki, ezzel szemben a 2021. IV. negyedéves jelentés a pénzforgalmi számla állományaként a fedezeti alapban 39 508 000 Ft-ot, a működési alapban 6 317 000 Ft-ot, a likviditási alapban 50 000 Ft-ot, összesen 45 875 000 Ft-ot tartalmaz, ebből következően a pénztári nyilvántartás nincs alaponként megbontva. Az analitikus nyilvántartás utólagos megküldését figyelembe véve az MNB a módosított megállapításban foglaltakat fenntartja.

2.1.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiek alapján az MNB a jelen határozat rendelkező részének 2. a)-c) pontjaiban felszólította a Pénztárt arra, hogy a jövőben maradéktalanul tegyen eleget a jogszabályok által előírt számviteli kötelezettségeknek és előírásoknak, ennek érdekében a) alakítsa ki és vezessen olyan analitikus nyilvántartást, amelyből minden eszköz tekintetében munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik tartalékhoz tartoznak; b) a jogszabályban meghatározott rendszerességgel és teljeskörűen tájékoztassa a letétkezelőt arról, hogy mely eszközöket rendeli az egyes tartalékokhoz, s ezen belül a fedezeti alap portfóliójához, annak érdekében, hogy a letétkezelő maradéktalanul eleget tudjon tenni a jogszabályi előírásoknak; c) működtessen olyan nyilvántartási és ellenőrzési rendszert, amely maradéktalanul lehetővé teszi, hogy a pénztár könyvvizsgálója a pénztár eszközeit tartalmazó negyedév végi letétkezelői nyilvántartást igazoltan, ellenőrizhető módon összevesse a pénztár analitikus nyilvántartásaival.

2.2. A Pénztári költségek alátámasztottságának vizsgálata

2.2.1. Megállapítás (tényállás)

A Pénztár működési kiadásainak teljesítése során a szűrőpróbaszerűen kiválasztott minták esetében a Vizsgálat megállapította, hogy a vizsgált 15 kiadási tételből 13 esetben a Pénztár nem küldte be a kiadás alátámasztását igazoló szerződést, vagy megrendelést.

[Költségek 1.] [Működési költségek táblázat, 74,118]

2.2.2. A megállapítás minősítése

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (**Számv. tv.**) 165. § (1) bekezdése szerint minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell.

A Számv. tv. 165. § (2) bekezdése szerint a számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat általános alaki és tartalmi követelményeinek, és amelyet - hiba esetén - előírászerűen javítottak.

A Számv. tv. 166. § (1) bekezdése meghatározza, hogy számviteli bizonylat minden olyan a gazdálkodó által kiállított, készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy vagy más gazdálkodó által kiállított, készített okmány (számla, szerződés, megállapodás, kimutatás, hitelintézeti bizonylat, bankkivonat, jogszabályi rendelkezés, egyéb ilyennek minősíthető irat) - függetlenül annak nyomdai vagy egyéb előállítási módjától -, amely a gazdasági esemény számviteli elszámolását (nyilvántartását) támasztja alá.

Azzal, hogy a nyilvántartásokba alátámasztó bizonylat nélkül rögzített adatokat, a Pénztár megsértette a Számv. tv. fent hivatkozott rendelkezéseit.

A Pénztár nyilvántartási rendszere a fentiek alapján nem felel meg maradéktalanul az Öpt. 64. § (6) bekezdésének, amely szerint a nyilvántartási és ellenőrzési rendszer akkor megfelelő, ha – a számviteli jogszabályokban foglaltakon túlmenően – lehetővé teszi a pénztár körültekintő vezetését, a pénztár vezetésének a Felügyelet által történő ellenőrzését, és segíti a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.

2.2.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár észrevételt nem tett.

2.2.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár észrevételt nem tett, az MNB a megállapítást fenntartja.

2.2.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 2. d) pontjában felszólította a Pénztárt, hogy a jövőben maradéktalanul tegyen eleget a jogszabályok által előírt számviteli kötelezettségeknek és előírásoknak, ennek érdekében működési kiadásai teljesítése során csak szabályszerű bizonylattal alátámasztott kiadást teljesítsen.

3. A PÉNZTÁR PÉNZÜGYI SZABÁLYZATAINAK VIZSGÁLATA

3.1. A Pénztár számviteli politikáinak vizsgálata

3.1.1. Megállapítás (tényállás)

A Pénztár az MNB többszöri kérése ellenére sem küldte meg hatályos szabályzatait teljeskörűen, így nem küldte meg az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, valamint az eszközök és a források értékelési szabályzatát. Bár a Pénztár megküldte a Vizsgált Időszakban alkalmazott számviteli politikáit, de ezek sem tartalmazták a hiányzó szabályzatokat.
[Számvitel 2.] [25,116]

3.1.2. A megállapítás minősítése

A Számv. tv. 14. (5) bekezdése szerint a számviteli politika keretében el kell készíteni a) az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, b) az eszközök és a források értékelési szabályzatát.

A fent hivatkozott jogszabály előírja, hogy a számviteli politika keretében mely szabályzatokat kell elkészíteni. A Pénztár elküldte a vizsgált időszakban alkalmazott számviteli politikáit, azonban ezek nem tartalmazták a fent jelzett szabályzatokat. A Pénztár ezzel megsértette a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés a) és b) pontjait.

3.1.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár észrevételt nem tett.

3.1.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár észrevételt nem tett, az MNB a megállapítást fenntartja.

3.1.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 3. a) pontjában határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban biztosítsa a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő belső szabályzatok kialakítását, ennek érdekében készítse el az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, valamint az eszközök és a források értékelési szabályzatát.

3.2. A Pénztár pénzügyi szabályzatainak alaki hiányosságai

3.2.1. Megállapítás (tényállás)

A Pénztár által a Vizsgálat részére megküldött befektetési politika és eljárásrend, a hozamszámítási, - felosztási és -elszámolási szabályzat, a szolgáltatási és tagokkal való elszámolási szabályzat, a pénzkezelési és utalványozási szabályzat, a másolatkészítési szabályzat, valamint a számviteli politika aláírást nem tartalmaztak.
[Számvitel 2.] [25,116]

3.2.2. A megállapítás minősítése

Az Öpt. 64. § (5) bekezdés a) pontja szerint a pénztári tevékenység engedélyezésének és a tevékenység folyamatos végzésének egyik feltétele a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő belső szabályzatok.

Azzal, hogy fent említett szabályzatok aláírás nélkül kerültek alkalmazásra, így az MNB-hez becsatolásra is, a Pénztár megsértette az Öpt. fent hivatkozott jogszabályi rendelkezését tekintettel arra, hogy a Pénztár igazolható módon nem dokumentálta, hogy az adott, alkalmazott, becsatolt szabályzat pontosan megegyezik azzal, amelyet az arra hivatott testület vagy személy elfogadott.

3.2.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár észrevételt nem tett.

3.2.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár észrevételt nem tett, az MNB a megállapítást az Öpt. 64. § (5) bekezdésére vonatkozó kiegészítéssel fenntartja.

3.2.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 3. b) pontjában határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban biztosítsa a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő belső szabályzatok kialakítását, ennek érdekében gondoskodjon a befektetési politika és eljárásrendje, a hozamszámítási, -felosztási és -elszámolási szabályzat, a szolgáltatási és tagokkal való elszámolási szabályzat, a pénzkezelési és utalványozási szabályzat, a másolatkészítési szabályzat, valamint a számviteli politika hiteles aláírással ellátott, szabályszerű hatálybaléptetéséről.

4. A PÉNZTÁRTAGOK KÉPVISELETE

4.1. A küldöttkörzetekre és küldöttekre vonatkozó pénztári szabályozás

4.1.1. Megállapítás (tényállás)

A Korábbi Átfogó Vizsgálat a 2017. május 29. napján kelt Határozattal zárult. Az MNB vizsgálati levélben (24065-14/2017.) kérte a 2016. évi vizsgálat során feltárt, és a 24065-15/2017. iktató számú végleges vizsgálati jelentés 1. számú mellékletében – Megállapítások (Mátrix) – részletezett valamennyi hiányosság kiküszöbölését és jövőbeli előfordulásának megakadályozását. A Határozat 1. C) pontja (Tulajd.szerk.1) felszólította a Pénztárt, hogy mindenkor biztosítsa, hogy a Pénztár a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő belső szabályzatokkal rendelkezzen, ennek keretében gondoskodjon arról, hogy a küldötti körzetek, illetve a küldöttek számának módosítását a Pénztár vonatkozó belső szabályzata tartalmazza. Az MNB kifogásolta, hogy a Pénztár a vizsgált időszak alatt nem szabályozta teljeskörűen a küldöttválasztást. A vonatkozó szabályzat (alapszabály) nem rögzítette a küldöttkörzetek, valamint a megválasztandó küldöttek számának módosítására vonatkozó szabályokat.

A Vizsgálat megállapította, hogy a Pénztár továbbra sem rendezte a küldöttválasztás egyes kérdéseit. A küldöttválasztással kapcsolatos szabályokat kizárólag az alapszabály rögzíti, vonatkozó belső szabályzattal a Pénztár továbbra sem rendelkezik. A Vizsgált Időszakban hatályos alapszabály 32.4-től 32.9-ig tartó szakaszai tartalmazzák a küldöttválasztással kapcsolatos szabályokat, melyekben továbbra sincs kifejtve az, hogy a szabályzat adta kereteken belül ténylegesen hány küldöttkörzet van, és hogy azok számának módosításáról ki és milyen módon dönthet.

[Compliance 1] [16,25]

4.1.2. A Megállapítás minősítése

Az Öpt. 64. § (5) bekezdése értelmében a pénztári tevékenység engedélyezésének és a tevékenység folyamatos végzésének egyik feltétele a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő belső szabályzatok megléte.

Azzal, hogy a Pénztár alapszabálya továbbra sem rendezi, hogy kinek a hatáskörébe tartozik a küldöttkörzetek és küldöttek számának az alapszabályi alapvetések adta keretek között meghatározása, továbbá a Pénztár továbbra sem rendelkezik olyan eljárásrendet is rögzítő szabályzattal, amely meghatározná, hogy ténylegesen hány küldöttkörzet és küldött van, továbbá azzal, hogy – egyéb belső szabályzat hiányában – a fentieket az alapszabály sem szabályozza, a Pénztár továbbra sem tett maradéktalanul eleget az Öpt. 64. § (5) bekezdés d) pontjában, valamint a Határozat 1. C) pontja szerinti kötelezésben foglaltaknak.

4.1.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben vitatta a megállapítást arra hivatkozva, hogy alapszabálya megfelel a jogszabály valamennyi vonatkozó előírásának és követelményének. Előadta továbbá, hogy az alapszabály küldöttállításra vonatkozó elveit és gyakorlati lebonyolítását a Korábbi Átfogó Vizsgálat során lefolytatott MNB ellenőrzés eredménye alapján alakította át, igazodva a cafeteria szabályozás időközbeni megváltozása alapján kialakult tényleges helyzethez, a Pénztár adottságaihoz és lehetőségeihez is. A Pénztár észrevételében kifejtette, hogy a küldöttállítási szabályoknak az alapszabályon kívül nincs relevanciája egyetlen más szabályzat vonatkozásában sem, így azokat nem volt hova átvezetni.

4.1.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár vitatta a megállapítást. Az MNB nem fogadja el a Pénztár azon érvelését, mely szerint az alapszabálya megfelel a vonatkozó előírásoknak, illetve egyéb releváns belső szabályzat hiányában nem volt hova átvezetni a kérdéses rendelkezéseket. A Határozat a Pénztár számára előírta, hogy a küldöttkörzetek, illetve a küldöttek számának módosítását csak dokumentált módon teheti meg, vagyis oly módon, hogy erre vonatkozóan előzetesen döntést hoz, és azt belső szabályzatban rögzíti. Az Észrevételekben előadottakkal szemben a Pénztár a korábbi kötelezés ellenére továbbra sem készített annak megfelelő belső szabályzatot, és a hiányosságokat megszüntető szabályzati rendelkezéseket az alapszabályban sem rögzítette.

A Pénztár csak abban az esetben jár el a jogszabályoknak megfelelően és biztosítja a megbízható és körültekintő működés feltételeit, ha ezeknek megfelelő küldöttválasztási szabályozást készít, amelyben meghatározza – többek között – a küldöttkörzetek és a küldöttek aktuális számát. Abban az esetben, ha a Pénztár az alapszabályi szinten rögzítendő küldöttválasztási alapvetéseken kívüli (technikai) rendelkezések tekintetében nem kíván külön küldöttválasztási szabályzatot készíteni, úgy a küldöttállítást jelen pontban részletezett valamennyi szabályáról az alapszabályban szükséges rendelkeznie, mely során figyelembe kell vennie, hogy az alapszabály módosítása az Öpt. 23. § (1) bekezdés a) pontja szerint a (küldött)közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik, vagyis a küldöttkörzetek és a küldöttek számának módosítása a küldöttközgyűlés kizárólagos hatáskörébe fog tartozni.

A Pénztár észrevételét az MNB nem fogadja el, a megállapítást – az Öpt. 64. § (5) bekezdés d) pontjára hivatkozó kiegészítéssel – fenntartja.

4.1.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 4. A) pont, a) alpontjában az MNB határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jogszabályi előírásoknak való megfelelés

érdekében módosítsa alapszabályát, ennek során határozza meg a küldöttkörzetek és a küldöttek számának módosítására irányadó hatásköri és eljárási szabályokat.

Továbbá az MNB a jelen határozat rendelkező részének 4. B) pontjában határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy hozzon létre küldöttválasztási szabályzatot, és határozza meg a küldöttkörzetek és a küldöttek aktuális számát, vagy alapszabályát módosítsa ennek megfelelően.

4.2. Pótküldöttek megválasztása

4.2.1. Megállapítás (tényállás)

A Vizsgálat során az MNB megállapította, hogy a Pénztár 10 küldötti körzetéből csak 3 körzetben választottak pótküldöttet. A 2017. november 24-én és november 27-én tartott küldöttválasztó gyűléseken 10 küldöttválasztó körzetből 7 körzetben nem került sor pótküldött választására (Ezek az 1.,2.,3.,4.,6.,9.,10. számú körzetek).

A Vizsgált Időszakban a mindenkor hatályos alapszabály 32.5 pontja szerint a küldöttválasztó gyűlésen minden megválasztott küldöltre vonatkozóan (a küldöttek megválasztásával azonos módon) pótküldött választható, aki a küldött lemondása, visszahívása, kilépése vagy küldöttközgyűlésen való részvételében történő akadályoztatása esetén a küldött helyébe lép. Egyazon küldöttkörzeten belül egy pótküldött több küldötről tartozóan is megválasztható. Akadályoztatása esetén a küldött kötelessége, hogy helyettesítése szükségességéről a pótküldöttet tájékoztassa.

[Tulajdonosi irány.2.] [Compliance 6.] [16,17,18,25]

4.2.2. A megállapítás minősítése

Az Öpt. 22. § (1) bekezdése kimondja, hogy küldöttközgyűlés működtetése esetén minden küldött annyi szavazattal rendelkezik, ahány tagot képvisel. A küldött akadályoztatása esetén helyette csak a vele azonos szabályok szerint megválasztott pótküldött járhat el, a küldöttet más nem helyettesítheti. Küldöttközgyűlésen a pénztár tagja tanácskozási joggal vehet részt.

A Pénztár nem rendelkezik minden körzetben pótküldöttel, ezért a képviseletüket ellátó küldött akadályoztatása esetén - a képviselet hiánya miatt – sérülhetnek a tagok alapvető jogai a Pénztárra vonatkozó döntések meghozatalában, mindez pedig sérti az Öpt. 22. § (1) bekezdését. A Pénztár azzal is megsértette az Öpt. hivatkozott rendelkezését, hogy alapszabálya szerint a pótküldöttek választása csak lehetőség, és nem írja elő a választás kötelező gyakorlatát.

4.2.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár vitatta a megállapítást. A Pénztár álláspontja szerint a törvény szövegezéséből nem vezethető le az MNB megállapítása, mint ahogy az sem igaz, hogy kötelező lenne, hogy a közgyűlésen részt nem vevő tag meghatalmazott útján kelljen, hogy a képviseletéről gondoskodjon. Az Öpt. 18. § (1) paragrafus is csak a küldöttválasztást említi, mint kötelező alapszabályi követelményt: "Az alapszabálynak tartalmaznia kell: p) a közgyűlés (ha van: a részközgyűlés, illetve küldöttközgyűlés) működését, küldöttközgyűlés esetén a küldöttek megválasztásának szabályait". A Pénztár szerint ebből is az következik, hogy pótküldöttek megválasztása nem értelmezhető kötelezettségként, mivel az lehetőségként jelenik meg a jogalkotó részéről.

A Pénztár nyilatkozott, hogy tudatában van annak, hogy az érdekében áll a pótküldöttek megléte, azonban a tagi hajlandóságot, mint külső körülményt nem lehet figyelmen kívül hagyni e tekintetben. A Pénztár kényszerítő erővel nem tud/tudott pótküldöttet választani, s ennek az eredménye a pillanatnyi állapot.

A Pénztár a Tulajdonosi irány. 1. megállapításhoz fűzött észrevételében arra is hivatkozott, hogy az Öpt. 22. § (1) bekezdése a pótküldötről mindössze annyit mond, hogy a küldött akadályoztatása esetén helyette csak a vele azonos szabályok szerint megválasztott pótküldött járhat el, a küldöttet más nem helyettesítheti. Ezen az egy helyen szerepel a "pótküldött" kifejezés a törvényben, máshol

küldöttre hivatkozik. A Pénztár olvasatában ez nem jelent taxatív kötelezettséget, hanem lehetőségről van szó, nyilván a pénztár működése céljával, a közgyűlések szavazatképessége javítása végett. Ezért az alapszabályban is lehetőségként van nevesítve a pótküldöttválasztás, nem kötelező elemként, figyelemmel arra, hogy a tisztség betöltésére való hajlandóságot is tekintetbe kellett vennie, látva, hogy a küldöttállítás során meglehetősen kis hajlandósággal szembesültek. A Pénztár előadása szerint igyekezni fog, hogy a soron következő küldöttválasztás során lehetőség szerint minden küldöthöz pótküldött is megválasztásra kerüljön.

4.2.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár vitatta a megállapítást. Az Öpt. 22. § (1) bekezdésével kapcsolatban megállapítható, hogy az Öpt. nem a pótküldöttválasztást tekinti lehetőségnek, hanem a küldött pótküldöttel való helyettesítését, ha az nem jelenik meg a küldöttközgyűlésen. Az Öpt. szövege szerint a pótküldöttet a küldötttel azonos szabályok szerint választják, ami viszont azt is jelenti, hogy a pótküldöttválasztás ugyanúgy kötelező, mint a küldöttválasztás, ha a legfőbb szerv küldöttközgyűlésként működik. A jogszabályhely rendszertani-logikai értelmezése szerint a törvény ez esetben kijelentő módban fogalmaz meg felszólítást, vagyis a szabály nem csak azt jelenti, hogy a pótküldöttet ugyanúgy kell választani, mint a küldötteket, hanem azt is, hogy a pótküldötteket ugyanúgy meg kell választani, mint a küldötteket, ha a legfőbb szerv küldöttközgyűlésként működik. A pótküldöttválasztás objektív kötelezettség, annak elmaradása akkor is jogsértő, ha helyettesítésre egyáltalán nem lett volna szükség, mert minden küldött megjelenik a küldöttközgyűlésen. Ez az értelmezés van ugyanis összhangban a küldöttközgyűlési forma rendeltetésével, azzal, hogy az hatékonyabb képviselőt biztosítson, mint az egyszerű közgyűlés. Ha a két intézmény képviselői logikája teljesen azonos volna, nem volna értelme több formában működtethető legfőbb szervnek. Más szóval csak a küldöttközgyűlési forma opcionális, a pótküldöttválasztás nem, ha a közgyűlés a közvetett képviselői forma bevezetéséről dönt. Mindezekre tekintettel a Pénztár szabályzatának fentiekkel ellentétes rendelkezései jogsértőek.

A küldöttközgyűlés a Pénztár legfőbb szerve (Öpt. 21. § (1) bekezdés), ezért a tagok küldöttközgyűléssel kapcsolatos jogainak biztosítása a Pénztár kiemelt feladata. Az Öpt. 22. § (1) bekezdésének a Pénztár által vitatott szabálya azt a célt szolgálja, hogy a tagok képviselője az általuk választott személyek(ek) útján mindenképpen biztosított legyen. Ez a többletkövetelmény garanciális jelleggel bír, ezért nem hagyható figyelmen kívül akkor sem, ha a pótküldöttek (aktív) részvételére az esetek többségében nincs szükség. Megjegyzendő, hogy a szabályozás éppen erre épül, azaz, hogy elsődlegesen a küldöttek vegyenek részt a küldöttközgyűlésen, a pótküldöttek megjelenésére pedig csak kivételes esetben, a küldött akadályoztatása esetén legyen szükséges, így a Pénztár érvelése ezért sem fogadható el.

E körben szükséges figyelembe venni az Öpt. 3. §-át is, amely a pénztárak működési alapelveit rögzíti. Első helyen határozza meg az önkormányzati működés fogalmát, amely szerint a pénztárra vonatkozó alapvető döntések meghozatalára kizárólag a pénztártagok jogosultak. A döntés meghozatala során a pénztártagok azonos jogokkal rendelkeznek.

Az Öpt. 3. § (1) bekezdése és 22. § (1) bekezdése alapján tehát a tagok jogainak azonos és megfelelő biztosítása érdekében minden küldött mellé pótküldöttet is választani kell, mert ennek hiányában már egy küldött akadályoztatása esetén is a tagság egy részének képviselője, vagyis az azonos feltételek melletti joggyakorlás nem biztosított a küldöttközgyűléseken. Így abban az esetben, ha a küldöttközgyűlés összehívása és megtartásának napja közötti 15 napos időközben derülne ki, hogy a küldött – valamely fenti okból – nem tud a küldöttközgyűlésen megjelenni és az érintett körzetben nincs megválasztott pótküldött sem, akkor az adott szabályozási keretek között már nem lenne idő küldöttválasztást tartani tekintettel arra, hogy az alapszabály 35.3. és 35.7. pontjai szerint a küldöttválasztó gyűlés összehívására a küldöttközgyűlés összehívására vonatkozó szabályok az

irányadók, amely alapján a küldöttválasztó gyűlés összehívása és megtartásának napja között legalább 15 napnak el kell telnie. Az Öpt. 22. § (1) bekezdését figyelembe véve a küldöttet a pótküldötten kívül más nem helyettesítheti, így előállhat az a helyzet, hogy – pótküldött megválasztásának hiányában – az érintett körzetbe tartozó pénztártagok nem tudják képviseltetni magukat a legfőbb szerv ülésén, amellyel jelentős mértékben sérülne az érintett tagok képviseleti joga.

A Pénztár abban az esetben tesz eleget a hivatkozott jogszabályi előírásoknak, amennyiben gondoskodik arról, hogy minden küldöttkörzetben sor kerüljön pótküldöttek megválasztására. A Pénztár ezért megsértette az Öpt. 22. § (1) bekezdését, továbbá, figyelemmel arra, hogy jelenleg sem rendelkezik pótküldöttekkel, megállapítható, hogy a jogsértés folyamatos. A Pénztár észrevételét az MNB nem fogadja el, a megállapítást fenntartja.

4.2.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 4. A) pont, b) alpontjában az MNB határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében módosítsa alapszabályát, ennek során a pótküldöttválasztást kötelezettségként határozza meg.

Továbbá az MNB a jelen határozat rendelkező részének 4. C pontjában határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy hívjon össze küldöttválasztó gyűlést, és mindazon küldötti körzetek tekintetében gondoskodjon pótküldött megválasztásáról, ahol ez a tisztség nincs betöltve.

5. AZ ELMARADT TAGDÍJ MIATTI HOZAMLEVONÁSOK VIZSGÁLATA

5.1. Megállapítás (tényállás)

A tagdíjat nem fizető tagokkal kapcsolatos pénztári eljárás vizsgálata során az MNB megállapította, hogy a Pénztár a Vizsgált Időszakban a tagdíjat nem fizető tagok esetében éves gyakorisággal élt az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás lehetőségével (tagi azonosítók: 100020, 100110, 101564, 120597, 121319, 121350).

Az alapszabálynak a Vizsgált Időszakban hatályos 10.5. pontja a hozamlevonással kapcsolatban azt tartalmazza, hogy a tagdíjfizetés elmulasztásának kezdő időpontjától a pénztár jogosult a tag egyéni számlájának befektetéséből származó hozamát – a mindenkor pénztári egységes tagdíjnak a működési és likviditási alapra jutó hányadnak megfelelő összeggel, de legfeljebb az időszaki hozam összegével – csökkenteni, és azt a működési, illetve likviditási alap javára jóváírni. Az alkalmazott hozamlevonási gyakoriságot a pénztár alapszabálya nem tartalmazza.

[Hozamlevonás 1.] [25, 70, 85]

5.2. A megállapítás minősítése

Az Öpt. 14. § (4) bekezdése szerint a pénztár az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást az alapszabályban foglalt tagdíjfizetési gyakorisághoz igazodóan negyedéves, féléves vagy éves időközönként hajtja végre (a továbbiakban: levonási gyakoriság). Az Öpt. 14. § (5) bekezdése értelmében az alkalmazott hozamlevonási gyakoriságot a pénztár alapszabályában köteles rögzíteni.

A fentiek alapján a Pénztár megsértette az Öpt. 14. § (5) bekezdésének rendelkezését azzal, hogy alapszabálya nem tartalmazza az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás gyakoriságára vonatkozó rendelkezést. A Pénztárnak az a gyakorlata sem felelt meg a jogszabályoknak, hogy a vizsgált időszakban úgy alkalmazta az elmaradt tagdíj miatti éves gyakoriságú hozamlevonást, hogy arról alapszabálya nem rendelkezett.

5.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár a megállapítást vitatta. Észrevételében előadta, hogy az alapszabály 10. fejezete rendelkezik a tagdíjat nem fizetőkkel szembeni szankciókról. A 10.4 pont tartalmazza, hogy „éves rendszerességgel” történik az intézkedés, így ez értelemszerűen a 10.5 pontban nevesített hozamlevonásra is érvényes.

5.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár vitatta a megállapításban foglaltakat. Az Észrevétel szerint az alapszabály 10.4. pontja tartalmazza, hogy a tagdíjat nem fizető tagok esetében „éves rendszerességgel” történik az intézkedés, így ez értelemszerűen a 10.5. pont szerinti hozamlevonásra is érvényes. Az alapszabály 10.4. pontja a következőkről rendelkezik: „A tagdíjfizetési kötelezettségüket 1 éven túl nem teljesítő tagokat a pénztár 30 napos intézkedési lehetőséget biztosítva, éves rendszerességgel írásban tájékoztatja a tagdíjmaradásukról, felhívva a figyelmüket a tagdíjmaradás rendezésére. Amennyiben a felszólítás nem vezet eredményre, úgy a 3.000 Ft-nál nem nagyobb egyenlegű tagokat a pénztár tagjai közül kizárja és a kizárás eredményeként az egyenlegüket a működési alap javára elszámolja. A 3.000 Ft-nál nagyobb egyenlegű tagok esetében az adóteher elkerülése érdekében ilyen szankciót nem érvényesít a pénztár.”

A Pénztár észrevételét az MNB nem fogadja el, mert az alapszabály hivatkozott 10.4. pontja nem tartalmazza az Öpt. 14. § (5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a hozamlevonás éves gyakoriságát, és arra nem is utal.

A fentiekre tekintettel az MNB a megállapítást fenntartja.

5.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 5. pontjában a hozamlevonásokkal kapcsolatban az MNB határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban módosítsa alapszabályát, ennek keretében egészítse ki az alapszabályt a nem fizető tagokkal szemben alkalmazott hozamlevonás gyakoriságát szabályozó rendelkezéssel.

6. A PÉNZTÁRTAGOKNAK MEGKÜLDÖTT EGYÉNI SZÁMLAÉRTESÍTŐK VIZSGÁLATA

6.1. Megállapítás (tényállás)

A)

Az MNB a 2017-2020. évi egyéni számlaértésítő vizsgálatán megállapította, hogy a 2017-2019. évi egyéni számlaértésítő:

- A tagdíj nem fizetése miatt a fedezeti tartalék terhére történt hozamlevonást önálló jogcímen nem tartalmazták, mivel az működési és likviditási célú levonásként került kimutatásra.
- A tagdíjat nem fizető tagok esetében (pl. 120597. számú tagi azonosítójú tag) a működési és likviditási célú levonás jogcím összevontan tartalmazza az esetleges részteljesítés esetén a tagdíjból levont működési és likviditási részt, és az egyéni számlát terhelő hozamlevonás összegét, ezért az egyes jogcímen szerinti összegek nem állapíthatóak meg egyértelműen a tagok számára;
- A kilépés, átlépés, kizárás költségének jogcímét önállóan nem tartalmazták, így pl. a 120993. számú tagi azonosítójú tag esetében a tagsági jogviszony tagdíj nem fizetés miatti megszüntetése okán elszámolt költség "Szolgáltatási díjként levont összeg" jogcímen került feltüntetésre a 2019. évi egyéni számlaértésítőben.

A Pénztár Vizsgált Időszakban hatályos alapszabályának 41.3. pontja – mely az egyéni számlaértésítő tartalmát határozza meg – nem rendelkezik arról, hogy a számlaértésítőnek a számla megterheléseire

vonatkozó adatokat tételenként kell tartalmaznia, és ezáltal nem nevesíti a tagdíjmaradás miatt levont hozam összegének, valamint a kilépés/átlépés/tagsági jogviszony megszűntetésének önálló jogcímen történő kimutatását.

Az MNB megállapította, hogy a 2020. évi egyéni számlaértesítők a hozamelvonás összegét "Tagdíjmaradás miatt elvont hozam", a kilépés/átlépés/ kizárás miatt elszámolt költség összegét "Kilépés/átlépés/ kizárás díja" jogcímen tartalmazták.

[Ügyféltáj.1.] [25,70,71,113]

B)

Az MNB a fentiekén túl az egészség számlán lekötött összegekre vonatkozó számlaértesítők vizsgálata során megállapította, hogy a vizsgált 2 éves lekötések (tagi azonosítók: 103133, 120958, 106507, 107160, 106780, 120666) kapcsán a benyújtott számlaértesítők a tagi lekötéssel zárolt összeget tartalmazzák, de a lekötésnek és a lekötés lejáratának időpontjára vonatkozó adatokat nem.

[Ügyféltáj.1.] [67]

6.2. A megállapítás minősítése

Az Ebr. 21/D. § szerint a pénztár köteles a pénztártag egyéni számlájának tárgyévi alakulásáról számlaértesítőt küldeni a pénztártag részére évente legalább egy alkalommal, legkésőbb a tárgyévét követő év június 30-áig. A pénztártagnak kiküldött számlaértesítőnek legalább a számla megterheléseire – ezen belül elkülönítetten a közösségi szolgáltatásokra átvett összegekre, a tag által közösségi szolgáltatásként igénybe vett összegekre – vonatkozó adatokat tételenként kell tartalmaznia. A pénztár alapszabályában meg kell határozni a számlaértesítő részletes tartalmát.

A)

Azzal, hogy a 2017-2019. évben a tagoknak megküldött egyéni számlaértesítők tételenként, önálló jogcímen nem tartalmazták a számla megterhelésére vonatkozó adatokat, valamint azzal, hogy az alapszabály 41.3. pontja a számlaértesítők tartalmára vonatkozóan nem rendelkezik a számla megterhelésének tételes kimutatásának kötelezettségéről, a Pénztár megsértette az Ebr. fent hivatkozott 21/D. § rendelkezéseit.

B)

Azzal, hogy az egészség számlán lekötött összegek tekintetében a vizsgált 2 éves lekötések kapcsán benyújtott számlaértesítők nem tartalmazták a lekötésnek és a lekötés lejáratának időpontjára vonatkozó adatokat, a Pénztár megsértette a fent hivatkozott jogszabályt.

6.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A)

A Pénztár arra hivatkozott, hogy a 2020-as és a 2021-es számlaértesítőket egy másik pénztárnál lefolytatott MNB ellenőrzés megállapítása alapján "fejlesztette tovább", megbontva a jogcímeiket. A Pénztár előadta, hogy korábban nem kapott olyan megállapítást az MNB részéről, amely szerint a kialakított korábbi gyakorlatuk nem lett volna megfelelő.

B)

A Pénztár nyilatkozata szerint a tagi lekötésekről tételes visszaigazolást állít ki, amelyen a lekötés minden adatát, kezdetét, lejáratát, összegét feltünteti. A netes felületen a tagok a tételes számlaforgalmukról is tájékozódhatnak, így ott a lekötéseikről is tételesen információt találnak

visszamenőlegesen is. Nyilatkozott továbbá, hogy a jogszabály hivatkozott előírása szerint a számlaértesítőket a jövőben átalakítja.

6.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A)

A Pénztár magát a megállapítást nem vitatta. A 2017-2019. évi egyéni számlaértesítővel kapcsolatban a Pénztár megjegyezte, hogy a 2020. előtti gyakorlatára vonatkozóan nem kapott ilyen megállapítást. Az alapszabály vizsgált időszakban hatályos 41.3. pontjára tett megállapításra a Pénztár nem tett észrevételt.

A pénztár a jogszabályi rendelkezések előírásai szerint köteles eljárni, valamint szabályzatait és gyakorlatát ennek megfelelően kialakítani, függetlenül attól, hogy az MNB tesz-e ilyen jellegű megállapítást vagy sem. Az észrevételek nem indokolják a megállapítás módosítását, ezért az MNB a megállapítás fenntartja.

B)

A Pénztár a 2 éves lekötésre vonatkozó adatok egyéni számlaértesítőben való feltüntetésének hiányára vonatkozó megállapítást nem vitatta. A jövőre vonatkozó intézkedést fogalmazott meg azzal, hogy a jövőben a jogszabályi előírásnak megfelelően átalakítja az egyéni számlaértesítőt. A Pénztár észrevétele a megállapítást nem módosítja, az MNB a megállapítást fenntartja.

6.5. AZ MNB ÁLTAL ALKALMAZOTT INTÉZKEDÉS

Az MNB a jelen határozat rendelkező részének 6. pontjában határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jövőben a pénztártagok tájékoztatása során tartsa be a jogszabályi előírásokat. Ennek érdekében a) módosítsa alapszabályát, és az egyéni számlaértesítő tartalmára vonatkozó rendelkezéseket egészítse ki a számla megterheléseire vonatkozó adatok tételenkénti megjelölésével, továbbá b) gondoskodjon arról, hogy a jövőben a tagok részére megküldött egyéni számlaértesítők tételenként tartalmazzák ba) a számla megterheléseire vonatkozó adatokat, valamint bb) az egészségszámlán lekötött összegekre, azok lekötésének és a lekötés lejáratí időpontjára vonatkozó adatokat.

7. A PÉNZTÁRI SZOLGÁLTATÁSOK NYÚJTÁSÁRA VONATKOZÓ PÉNZTÁRI SZABÁLYOZÁS VIZSGÁLATA

7.1. A gyermekgondozási díj kiegészítésére való jogosultság pénztári szabályozása

7.1.1. Megállapítás (tényállás)

A Pénztár vizsgált időszakban mindenkor hatályos Szolgáltatási és tagokkal való elszámolási szabályzatának (**Szabályzat**) 2.2. fejezet (*Az egyéni számla terhére nyújtott szolgáltatások és az azokra való jogosultság feltételei*) B) pont (*A Gyermekek születéséhez, illetve neveléséhez kapcsolódó ellátások (önsegélyező pénztárként)*) B-2. alpontjában (*Csecsemőgondozási díj (CSED), gyermekgondozási díj (GYED) kiegészítése*) rögzítésre került, hogy a GYED annak a jogosultnak jár, aki gyermekgondozási díjban részesülhet, azaz aki 2 évesnél kisebb korú gyermeket nevel. A szolgáltatás összege – kieső jövedelem fennállása esetén – az ellátás megállapított összegének a 40%-a – az ellátás időtartamára.

[Term. 3.] [25.]

7.1.2. A Megállapítás minősítése

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (EBtv.) 42/B. § (1) bekezdése szerint a gyermekgondozási díj legkorábban a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.

A Szabályzat fent hivatkozott, a GYED-et kiegészítő szolgáltatás jogosultjának meghatározására vonatkozó rendelkezése nincs maradéktalanul összhangban az EBtv. 42/B. § (1) bekezdésével, amely meghatározza a GYED-re való jogosultság kezdetének (legkorábban a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól) és befejezésének (a gyermek 2. életévének betöltéséig) a dátumát. Ezzel ellentétben a Szabályzat csak a befejezés dátumát tartalmazza. A kezdő dátumot a Szabályzat egyrészt nem határozza meg konkrétan, másrészt a „gyermekgondozási díjban részesülhet, azaz 2 évesnél kisebb korú gyermeket nevel” megfogalmazás félreértésre adhat okot, mivel alkalmas azt a téves látszatot kelteni a Szabályzat érintett rendelkezését olvasó pénztártagban, hogy a GYED a gyermek születésétől kezdve jár, ami nem felel meg a jogszabály tartalmának.

Az EBtv. 42/B. § (1a) bekezdése alapján ikergyermekek esetén a gyermekgondozási díj a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól az (1) bekezdésben meghatározott időtartamot követően további 1 évig jár.

A Szabályzatban a GYED jogosultság időtartamát az EBtv. 42. § (1a) bekezdés szerint javasolt kiegészíteni az ikergyermekekre vonatkozó szabályokkal is.

7.1.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben arra hivatkozott, hogy a Szabályzat azt tartalmazza, hogy a szolgáltatás az ellátás időtartamára jár, így ez azt is jelenti egyúttal, hogy az ikergyermekekre eltérő jogosultságot is figyelembe veszi, hiszen a Pénztár a lehetőséget a jogszabályi mozgástérhez köti.

7.1.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a megállapítást részben vitatta. Nem tett észrevételt a Szabályzat hivatkozott rendelkezésének az EBtv. 42/B. § (1) bekezdésnek való megfelelésére vonatkozóan, míg az MNB ikergyermekekre vonatkozó megállapítását vitatta. Az EBtv. ikergyermekekre vonatkozó 42/B. § (1a) bekezdése tekintetében előadta, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően jár el.

A Szabályzat ugyanakkor egyáltalán nem tartalmazza az EBtv. 42/B. § (1a) bekezdésében meghatározott jogosultság időtartamát, mely szerint a GYED ikergyermekek esetében a 2. életév betöltését „követően további 1 évig jár.” A Szabályzat rendelkezése a jogszabályhoz képest indokolatlanul szűkítő értelmű a szolgáltatás igénybevételére jogosult tekintetében.

A pontatlanságok kiküszöbölése érdekében szükséges a Szabályzatot összhangba hozni az EBtv. 42/B. § (1) és (1a) bekezdésének rendelkezéseivel.

Az MNB a Pénztár észrevételét nem fogadja el, a megállapítást fenntartja.

7.1.5. Az MNB által alkalmazott intézkedések

A fentiek alapján az MNB jelen határozat rendelkező részének 7. a) pontjában a pénztári szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében módosítsa a szolgáltatási és a tagokkal való elszámolási szabályzatát, ennek érdekében a gyermekgondozási díj kiegészítésének igénybevételéhez szükséges GYED jogosultság időtartamát a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban határozza meg.

7.2. Az egészségpénztári szolgáltatások kifizetésének határidejére vonatkozó pénztári szabályozás és gyakorlati megvalósulása

7.2.1. Megállapítás (tényállás)

A Pénztár Vizsgált Időszakban mindenkor hatályos Szabályzata 2.7 fejezetének *(A szolgáltatási igények bejelentésével, nyilvántartásba vételével és folyósításával kapcsolatos eljárási szabályok)* rendelkezése szerint: „A szolgáltatások pénzügyi teljesítésére havonta 15-én – amennyiben ez a nap munkaszüneti nap, úgy az azt követő első munkanapon – kerül sor átutalással, a pénztártag pénztárhoz bejelentett bankszámla számaként nyilvántartott bankszámlaszámra, díjmentesen, feltéve, hogy az igénybejelentés a pénztárba a tárgyhónap 10. napjáig beérkezik. Az ezt követően pénztárba beérkező – illetve az előírt várakozási idő letelte hiányában nem teljesíthető – szolgáltatási igények következő havi esedékességű szolgáltatásként kerülnek teljesítésre.”

Az egészségpénztári szolgáltatások kifizetésének elszámolásával kapcsolatban a 24 vizsgált esetből 6 pénztártag (tagi azonosítók: 120253, 100270, 102869, 107672, 107293, 107599) esetében a jogszabályban előírt 15 munkanapos jogszabályi határidőt meghaladóan került sor a pénztári kifizetésre:

- A **120253.** számú tagi azonosítójú tag esetében a számla benyújtásának dátuma 2019.02.21., az Egészségügyi ellátások kiadásai jogcímű pénzügyi teljesítésre 2019.04.17-én került sor.
- A **100270.** számú tagi azonosítójú tag esetében a számla beérkezésének dátuma 2020.10.20-a volt, az Egészségügyi ellátások kiadásai jogcímű pénzügyi teljesítésre 2020.11.16-án került sor.
- A **102869.** számú tagi azonosítójú tag esetében a Gyógyászati segédeszköz támogatása jogcímen benyújtott igénybejelentés és számla 2020.05.18-án érkezett a Pénztárhoz, azonban a pénzügyi teljesítésre csak 2020.06.15-én került sor.
- A **107672.** számú tagi azonosítójú tag esetében a Gyógyterápiás kezelés szolgáltatási igénybejelentése 2018.07.19-én érkezett a Pénztárhoz, azonban a pénzügyi teljesítésre csak 2018.08.15-én került sor.
- A **107293.** számú tagi azonosítójú tag esetében a Gyógyterápiás kezelés szolgáltatási igénybejelentése 2020.08.25-én érkezett a Pénztárhoz, azonban a pénzügyi teljesítésre csak 2020.09.15-én került sor.
- A **107599.** számú tagi azonosítójú tag esetében a Megváltozott munkaképességű jövedelempótlás jogcímen benyújtott igénybejelentés 2018.12.19-én érkezett a Pénztárhoz, azonban a pénzügyi teljesítésre csak 2019.01.15-én került sor.

[Szolg. 1., Term. 4.] [25, 66]

7.2.2. A megállapítás minősítése

Az Ebr. 24/M. §-a szerint az egészségpénztár által nyújtható szolgáltatások tag részére történő elszámolását és kifizetését a pénztár a jogosultság igazolását követő 15 munkanapon belül köteles elvégezni, amennyiben rendelkezésre áll a kifizetéshez szükséges összeg a tag egyéni számláján, vagy közösségi szolgáltatás esetén az adott szolgáltatáshoz tartozó tartalékban.

A Pénztár Szabályzata szerint abban az esetben, ha az adott hónap 15. napja után érkezik be a szolgáltatás kifizetése iránti igény, akkor a Pénztár a következő hónap 15. napján teljesít kifizetést. Ez azt jelenti, hogy nem minden esetben teljesül a jogszabályban előírt 15 munkanapos kifizetési határidő.

A fentiek figyelembevételével a Pénztár megsértette az Ebr. fent hivatkozott előírását azzal, hogy Szabályzatában az egészségpénztári szolgáltatások kifizetésének határidejét a jogszabálytól eltérően határozta meg, valamint azzal, hogy a gyakorlatban 24 vizsgált esetből 6 alkalommal is a jogszabályi határidőn túl teljesítette a kifizetéseket. A pénztári gyakorlat módosítása mellett szükséges a Szabályzat 2.7 fejezetében található pénztári szolgáltatások kifizetésére vonatkozó határidőt módosítani.

7.2.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár Észrevételében úgy nyilatkozott, hogy az önsegélyező pénztári működés tekintetében a 15 munkanapos kifizetési határidő enyhén szólva illogikus. A Pénztár szerint ez a nemrégiben eszközölt

előírás nem veszi figyelembe sem azt, hogy a szolgáltatások bizonyos körénél a fedezettel szemben a tagdíjak tekintetében 180 napos várakozási idejű előírás áll fenn, sem azt, hogy a szolgáltatások jelentős része periodikus, rendszeres kifizetést jelent, sem azt, hogy egy bejáratott szolgáltatási rendet teljesen felborít, ha a Pénztár részben fedezetlen igényeket kezd el a határidőre vonatkozó előírás miatt részteljesítéssel kielégíteni. A szabályozás kimondja, hogy a Pénztár az igényeket összevontan teljesíti. Ebből következően egy igény nem önállóan értelmezett, hiszen a tárgyható 10. napjáig korlátlan mennyiségben küldhet be igényt a tag, amiket a Pénztár hozzárendel a korábbi, még nem teljesített igényéhez. A Pénztár tehát a hónap 10-ig napjáig mintegy „várakozó állásponton” van, addig a szolgáltatási igényt nyitott státuszként értelmezi. Az utolsó dokumentum beérkezésének időpontja így ekkor (azaz csak eddig) derül ki. A Pénztár szerint nyilvánvalóan a tagok is tudják ezt, hiszen tagságuk alatt ennek tudatában alakították ki a pénztárral kapcsolatos "stratégiájukat", így sok esetben a szolgáltatás esedékessége időpontjához kötve teljesítik a befizetéseiket a szolgáltatási igényük fedezetéül. Ugyanígy a 180 napon túli fedezet is egy egzakt szolgáltatási esedékességhez kötve értelmezhető, ha a Pénztár úgy járna el, hogy nem ehhez tartja magát, úgy a tagok kárára járna el, mert részteljesítéseket indítana.

Előadta továbbá, hogy a Pénztárnál nincs egészségkártya, direkt szolgáltatónak csak kis számú teljesítése van, ezek esetében természetesen a beérkezéshez mérten indítja esetileg a teljesítéseket. Viszont a tagoknak történő szolgáltatások esetében az összevárt/összevont teljesítés az indokolt mind a tagok, mind a Pénztár szempontjából, valamint a követhetőség és a tervezhetőség szempontjából, tekintettel a bonyolult feltételrendszerre.

7.2.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár az Észrevételekben a megállapítást nem vitatta, de az önszegélyező pénztári működés tekintetében észrevételezte, hogy nem logikus a jogszabály szerint rendelkezésre álló 15 munkanapos kifizetési határidő. A Pénztárnak a jogszabályi előírással kapcsolatos észrevétele a megállapítást nem módosítja, mivel a 15 munkanapos kifizetési határidő nem az önszegélyező pénztári, hanem az egészségpénztári kifizetésekre vonatkozik, ezért az észrevétel nem releváns, az a megállapítást nem módosítja.

Az Ebr. hivatkozott rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében szükséges, hogy a Pénztár módosítsa szabályzatát oly módon, hogy abban az egészségpénztári szolgáltatások kifizetésére 15 munkanapos határidőt rögzít a jogosultság igazolásától számítva, valamint szükséges, hogy a jövőben a gyakorlatát is ennek megfelelően alakítsa ki.

Az MNB a megállapítást fenntartja.

7.2.5. AZ MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB jelen határozat rendelkező részének 7. b) pontjában a pénztári szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban határidő megjelölése mellett felszólította a Pénztárt, hogy a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében módosítsa a szolgáltatási és a tagokkal való elszámolási szabályzatát, ennek érdekében az egészségpénztári szolgáltatások kifizetési határidejét a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban határozza meg, és gondoskodjon arról, hogy a jövőben a kifizetéseket a jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesítse.

8. A LAKÁSCÉLÚ JELZÁLOGHITEL TÖRLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

8.1. Megállapítás (tényállás)

Az MNB a Vizsgálat során ellenőrizte a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatására irányuló szolgáltatás nyújtásának szabályszerűségét is. A vizsgált 3 db lakáscélú jelzáloghitel-törlesztés támogatásának elszámolása esetében a tagi mintában szereplő kifizetéshez 120 napnál nem régebbi

törlesztési igazolás nem került csatolásra, a Pénztár az eredeti kérelemhez csatolt igazolás alapján nyújtott egész éven át tartó kifizetést.

- A **120594.** számú tagi azonosítójú tag esetében a vizsgált 2019.11.15-ei kifizetéshez a Pénztár nem mellékelte 120 napnál nem régebbi törlesztés igazolást, a kifizetés alapjául a 2018.11.26. napján benyújtott banki igazolás szolgált, amely a 2018.08.14-én, 2018.09.14-én és 2018.10.14-én történt hiteltörlesztés teljesítését támasztotta alá.
- A **121216.** számú tagi azonosítójú tag esetében az igény bejelentésének dátuma 2019.12.23. napja. A mellékelte törlesztés igazolások 2019.10.08-i, 2019.11.11-i és 2019.12.07-i kifizetésekre vonatkoznak. A vizsgált tagi mintában 2020.07.17-i kifizetés szerepel.
- A **100255.** számú tagi azonosítójú tag esetében az igény bejelentésének dátuma 2021.01.05. napja. A mellékelte 3 havi törlesztés igazolások 2019.10.01-i, 2019.11.04-i és 2019.12.02-i kifizetésekre vonatkoznak. A vizsgált tagi mintában 2021.04.15-ei kifizetés szerepel. A Pénztár beküldött továbbá egy – nem 3 havi, hanem – 1 havi törlesztésről szóló, banki internetes felületről nyomtatott dokumentumot, mely szerint a terhelés dátuma 2020.12.01. napja.

A Pénztár tehát a vizsgált tagi mintában szereplő lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatását a benyújtott 3 havi törlesztés igazolás alapján a következő naptári év vonatkozásában is teljesítette és 120 napnál nem régebbi törlesztésigazolások becsatolására nem került sor. A Vizsgált Időszakban hatályos Szabályzat 2.2 fejezet F-2 pontja szerint a Pénztár a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatásához kéri – többek között – a hitelintézet igazolását az utolsó három havi törlesztőrészlet mértékéről.

[Szolg.6.] [25,66]

8.2. A megállapítás minősítése

A fentiekkel a Pénztár megsértette az Öpt. 50/E. § (2) bekezdését, mely kimondja, hogy a szolgáltatás iránti igényt a szolgáltatás alapjául szolgáló esemény bekövetkezését, állapot kialakulását, illetve a szolgáltatásra való jogosultságot igazoló dokumentum kézhezvételét követő 120 napon belül kell a pénztárhoz benyújtani.

A hivatkozott jogszabállyal összhangban a Pénztár Vizsgált Időszakban mindenkor hatályos Szabályzatának 2.2. fejezet, F-2. pontja is úgy rendelkezik, hogy a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása iránti igényhez a pénztártagnak csatolnia kell – többek között – a hitelintézet igazolását az utolsó három havi törlesztőrészlet mértékéről.

A Pénztár gyakorlatával megsértette a fent hivatkozott jogszabályt, valamint a saját Szabályzatát.

8.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

Észrevételében a Pénztár vitatta a megállapítást és az alábbiakat adta elő:

A 120594. számú tagi azonosítójú taggal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a szolgáltatási igény benyújtásakor a Pénztár 1 évre állítja be a folytonos igényt, a tagnak ezt követően szükséges megújítania és friss igazolást benyújtania. 2019.11.15-én még tartott az így meghatározott év (az év utolsó hónapja volt).

A 121216. számú tagi azonosítójú taggal kapcsolatban előadta, hogy a tag 2019 decemberében nyújtott be igényt, onnantól számítva 1 évig tartott a jogosultság, de 2020 májusától a Pénztár új igazolást kért a Covid-moratórium miatt, tekintettel arra, hogy ennek keretében a tagoknak lehetőségük volt arra, hogy ne fizessék a törlesztést, ami a szolgáltatási jogosultságot is felfüggesztette átmenetileg. A tag meg is küldte az igazolást arról, hogy nem kíván élni a moratóriummal, amelyet követően 2020. júliusban a részére pótlólagos összeg került kifizetésre, összesen 72.450 Ft (3 havi szolg. összeg).

A 100255. számú tagi azonosítójú taggal kapcsolatban a Pénztár kijelentette, hogy igényét először 2020 januárjában nyújtotta be, ekkor a Pénztár az igénybejelentőt átadta szkennelt formában, ahhoz

csatolta a 3 havi igazolást (2019. október, november és december hónapokra). A tag 2021 januárjában újítás iránti kérelmet adott be a következő 1 évre vonatkozóan, amihez már csak az utolsó 1 havi törlesztés igazolása volt szükséges, amely 2020. december volt. A szkennelt dokumentumok között ez is átadásra került.

8.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár vitatta a megállapítást; az Észrevételekben hivatkozott arra, hogy a kifogásolt lakáscélú támogatások kifizetése során az igénybenújításhoz szükséges 3 havi törlesztés igazolás alapján a Pénztár 1 évi időtartamra állítja be a támogatás folyósítását. Az Öpt. 50/E. § (2) bekezdése a megállapításban is már leírtak szerint ugyanakkor egyértelműen rögzíti a szolgáltatásra való jogosultságot igazoló dokumentumok benyújtásának határidejét. Ezen túl az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés j) pontja definiálja a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatását: amelyet a pénztár a hitelintézet által kiadott, a pénztártag által teljesített hiteltörlesztés befizetését igazoló dokumentum alapján a pénztártag részére fizethet meg, amennyiben a támogatást a pénztártag igényelte. A pénztár közvetlenül a folyósító hitelintézet részére is megfizetheti a támogatást. A lakáscélú jelzáloghitel törlesztésére fordítható támogatás havi összege legfeljebb a tárgyév első napján érvényes havi minimálbér 15 százalékának megfelelő összeg lehet.

A fentiek alapján helytelen a Pénztár gyakorlata, amely során 3 havi törlesztés igazolás alapján 1 éves időtartamra állítja be a támogatás kifizetését. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Pénztár kizárólag olyan mértékű támogatást teljesíthet a tag részére, amely megegyezik a tag által benyújtott, a hitelintézet által – 120 napnál nem régebben – kiállított egyedi igazolásban feltüntetett összeg mértékével.

A megállapításban kifogásolt három szolgáltatás igénylés kifizetése minden esetben a pénztártag saját bankszámlájára történt, nem a hitelintézethez közvetlenül (ott nyilvántartott hitelszámlára), ezért a rendelkezés alapján minden kifizetést kizárólag a pénztártag által már teljesített hiteltörlesztés befizetés igazolását követően teljesíthette volna a Pénztár. Az Öpt. 50/B. § (1) bekezdés j) pontját módosító 2016. évi LIII. törvényhez fűzött indokolás szerint: „A pénztárak jelzése alapján a hitelintézetek nem tudják fogadni a hitel törlesztésének pénztár általi teljesítését, mert kialakított eljárásrendjükbe ez a rendszer nem illeszkedik. A hitelintézetek csoportos beszedési megbízással érvényesítik a hiteltörlesztő részletet, az adós számlájának megterhelésével. Ezért a pénztári szolgáltatás igénybevétele csak akkor lehetséges, ha a kifizetés a pénztártag részére történik. Ennek módjára akkor látunk lehetőséget, ha a hitelintézet a törlesztőrészlet adós számlájáról való leemelését követően, a kiegyenlítésről igazolást állít ki a pénztártag részére, mely alapján a pénztártag utólag, az igazolás pénztárhoz való benyújtásával igényelheti a pénztári szolgáltatást.”

A fent előadottakra tekintettel a Pénztár észrevételében leírtakat az MNB nem fogadja el, a megállapítást fenntartja.

8.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 8. pontjában az MNB felszólította a Pénztárt, hogy a jövőben az önszegélyező pénztári szolgáltatások nyújtása során a jogszabályi előírásoknak megfelelően járjon el. Ennek érdekében a lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatását mindenkor a hitelintézet által kiadott, a pénztártag által teljesített hiteltörlesztés befizetését igazoló dokumentum alapján fizesse meg az igénylő pénztártag részére, figyelemmel a szolgáltatási igény bejelentésére nyitva álló 120 napos határidőre.

9. A TAGSÁGI JOGVISZONY MEGSZŪNÉSE

9.1. Megállapítás (tényállás)

A Korábbi Átfogó Vizsgálat Mátixa Pénzt.szolg.1 pontjában az MNB prudenciális szempontból kifogásolta, hogy a vizsgált haláleseti kifizetések dokumentumai alapján az elhunyt tagok tagsági jogviszonya nem az elhalálozás dátumával került megszüntetésre.

A vizsgált haláleseti kifizetői igazolások alapján az MNB megállapította, hogy a 121460, 100090, 100736. tagi azonosítójú tagok esetében a Pénztár nem a tagok elhalálozásának dátumát tartja nyilván a tagsági jogviszony megszűnésének dátumaként, hanem a kedvezményezettek/örökösök részére történt első utalás dátumát.

A Pénztár alapszabályának 11.1. pontja a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően rögzíti, hogy a tagsági jogviszony megszűnik a pénztártag halálával – az elhalálozás napján.

[Tags. jogv. megszűn. 1; Compliance 12; [25, 72]

9.2. A megállapítás minősítése

Az Öpt. 15. § (1) bekezdés a) pontja szerint a pénztártag tagsági viszonya megszűnik halálával. Az Öpt. 16/A. § (8) bekezdésében rögzítettek szerint a kedvezményezett(ek) a tag halálának időpontjában az egyéni számla kizárólagos tulajdonosává válik (válnak).

A Pénztár azzal a gyakorlattal, hogy nyilvántartásaiban a tagsági jogviszony megszűnésének dátumaként nem az elhalálozás dátumát tartja nyilván, megsértette az Öpt. 15. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat, továbbá nem biztosította maradéktalanul az Öpt. 16/A. § (8) bekezdésben foglaltak teljesülését. A Pénztár gyakorlata ellentétes az alapszabály fent hivatkozott rendelkezésével is.

A fentiekén túl a Pénztár nem tett eleget a Mátix Pénzt.szolg.1 pontjában tett javaslatnak.

9.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben megoldási javaslatot kért az MNB-től. A Pénztár problémaként vázolta, hogy ha az elhalálozás napjával történne a jogviszony lezárása, akkor az a gyakorlatban véleménye szerint azt jelentené, hogy miután alapvetően utólag értesül egy-egy tag elhunytáról – több esetben akár több negyedév eltelte után – a létszámjelentések, a beszámolók létszámadatai rendre hibásak lennének. Ezért kérdésként tette fel a Pénztár, hogy azon túl, hogy egy elhunytról utólag megtudja, hogy elhunyt és ezt az adatot rögzíti is, hogyan tud utólag módosítani a lezárt időszakok információtartalmán. A Pénztár az Észrevételekben kérte ezügyben az MNB iránymutatását.

9.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár az Észrevételekben a megállapítást nem vitatta. Az Öpt. 15. § (1) bekezdés a) pontja egyértelműen rögzíti a tagsági jogviszony megszűnésének időpontját, ettől abban az esetben sem lehet eltérni, ha az adatszolgáltatások tekintetében többletfeladatot eredményez a Pénztár számára. Figyelembe kell venni e körben azt is, hogy a jogszabály értelmében a tagsági jogviszony megszűnése a tag halálával – a Pénztár döntésétől, álláspontjától függetlenül – bekövetkezik, és amennyiben a Pénztár ettől eltér, úgy az eljárása nincs összhangban a jogi tényekkel. E körben tehát a Pénztárt nem illeti meg választási lehetőség, eljárási szabadság.

Az Észrevételekben szereplő pénztári kérdéssel kapcsolatban az alábbiak rögzíthetők:

- a halál időpontjának, mint a tagsági jogviszony megszűnése időpontjának a nyilvántartási rendszerben való rögzítése adminisztrációs kérdés tekintettel arra, hogy az Öpt. rendelkezése alapján a törvény erejénél fogva a pénztártag halálával tagsági jogviszonya megszűnik függetlenül attól, hogy ezt a Pénztár miként tartja nyilván;

- a Pénztár akkor jár el az Öpt. 15. § (1) bekezdés a) pontjával összhangban, ha saját nyilvántartásaiban a tag tagsági jogviszonyának végét a tag halálának dátumával rögzíti;
  - az MNB részéről nem elvárás a negyedéves adatszolgáltatások és az éves beszámolók létszámadatainak utólagos – folyamatos – módosítása, ugyanakkor az említett jogszabályoknak való megfelelés érdekében legalább évente egyszer, – az éves zárás keretében – felül kell vizsgálni az érintett pénztártag(ok) halála miatti tagsági jogviszony(ok) megszűnését, és ezt követően a tárgyévre vonatkozó éves beszámolóban szükséges a Pénztár tudomására jutott, aktuális létszámadatokat feltüntetni, illetve a tárgyévi IV. negyedéves jelentés és az éves beszámoló között ebből adódó esetleges eltérés magyarázatára a kiegészítő mellékletben szükséges kitérni.
- Az MNB a megállapítást mindezekre tekintettel fenntartja.

9.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiek alapján a jelen határozat rendelkező részének 9. pontjában a tagsági jogviszonyok megszűnésével összefüggésben az MNB felszólította a Pénztárt, hogy a jövőben a pénztártag halála esetén a tagsági jogviszony megszűnésének időpontjaként mindenkor a tag halálának időpontját határozza meg, és a tagsági jogviszony megszűnésének időpontját is ennek megfelelően tartsa nyilván.

10. A NEGYEDÉVES JELENTÉSEK VIZSGÁLATA SORÁN FELTÁRT HIÁNYOSSÁGOK

10.1. A negyedéves jelentések nem megfelelő adattartalma I.

10.1.1. Megállapítás (tényállás)

Az MNB korábbi Határozata 8. b) pontjában felszólította a Pénztárt annak biztosítására, hogy a jövőben tartsa be a könyvviteli nyilvántartás vezetésére vonatkozó jogszabályi előírásokat, ennek keretében biztosítsa, hogy a könyvviteli nyilvántartása a pénzforgalmi gazdasági műveleteket és ezeknek az eszközökre és a forrásokra gyakorolt hatását a valóságnak megfelelően, hiánytalanul, folyamatosan, áttekinthetően, zárt rendszerben mutassa be. A Pénztár könyvelése a működési tartalék állományának megállapítása során nem tartalmazta a 498-as "Működési tevékenység évközi eredmény számla" elnevezésű főkönyvi számla egyenlegét, ezzel megsértette a Számv. tv. 159. § és az Eszr. 37. § (3) bekezdésének rendelkezéseit.

A Vizsgálat ellenőrizte a 2019. II., 2020. I. és 2021. III. negyedéves jelentéseket. Az MNB ezzel kapcsolatosan megállapította, hogy a működési tartalék állománya továbbra sem tartalmazza a működési tevékenység évközi eredmény számláját, ezért az említett negyedéves jelentések 71EDB2 sora (működési alap tartaléka) eltérést tartalmaz a főkönyvi kivonatok 433-434 soraihoz (befektetett működési tartalék, likvid működési tartalék) képest.

[Adatszolg.2; Compliance 4.] [36, negyedéves jelentések]

10.1.2. A Megállapítás minősítése

Azzal, hogy a működési tartalék állománya továbbra sem tartalmazza a működési tevékenység évközi eredmény számláját, a Pénztár megsértette a Számv. tv. 159. §-ának, valamint az Eszr. 37. § (3) bekezdésének rendelkezéseit.

A Számv. tv. 159. §-a szerint a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

Az Eszr. 37. § (3) bekezdésének értelmében a könyvviteli nyilvántartás a pénzforgalmi gazdasági műveleteket és ezeknek az eszközökre és a forrásokra gyakorolt hatását a valóságnak megfelelően,

hiánytalanul, folyamatosan, áttekinthetően, zárt rendszerben mutatja be. Az egyéb gazdasági műveleteknek az eszközökben és forrásokban bekövetkezett hatását a könyvviteli nyilvántartásban, az analitikus nyilvántartásokból készített összesítő feladás alapján csak időszakonként – a mérleg fordulónapján teljeskörűen – kell rögzíteni.

A Pénztár továbbá nem tett eleget a Korábbi Átfogó Vizsgálat Határozata 8. b) pontja szerinti kötelezésnek sem.

Azzal, hogy a 2019. II., 2020. I. és 2021. III. negyedéves jelentések 71EDB2 sora eltérést tartalmaz a főkönyvi kivonatok 433-434 soraihoz (befektetett működési tartalék, likvid működési tartalék) képeket, a Pénztár megsértette:

- a 2019. II. negyedévi adatszolgáltatás esetében a pénztárak és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 40/2018. (XI. 14.) MNB rendelet (**40/2018. (XI. 14.) MNB rendelet**);
  - a 2020. I. negyedévi adatszolgáltatás esetében a pénztárak és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 41/2019. (XI. 21.) MNB rendelet (**41/2019. (XI. 21.) MNB rendelet**);
  - a 2021. III. negyedévi adatszolgáltatás esetében pedig a pénztárak és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 45/2020. (XI. 20.) MNB rendelet [**45/2020. (XI. 20.) MNB rendelet**]
2. § (2) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a felügyeleti jelentés (rendelet szerinti adatszolgáltatás) elkészítésének alapját a magyar számviteli jogszabályok szerinti főkönyvi és analitikus, és egyéb nyilvántartások képezik.

10.1.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár az Észrevételekben kifejtette, hogy jelentési kötelezettsége végett, a működési eredmény pozíció egyértelmű megmutatása céljával használja a kérdéses számlát, mivel a jogszabályi számlakeretben nincs rá intervallum lehetőség, a 433-434 számok behatárolják a Pénztár mozgásterét. A Pénztár nyilatkozott, hogy intézkedni fog a kérdéses kiemelt tétel beágyazására a 434-es számla alá.

10.1.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár az észrevételt nem vitatta, jövőre vonatkozó intézkedést fogalmazott meg. Az MNB a megállapítást fenntartja.

10.1.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 10. pontjában felszólította a Pénztárt, hogy a jövőben mindenkor tartsa be a negyedéves adatszolgáltatásokra vonatkozó jogszabályi előírásokat, kiemelt tekintettel a működési tartalék állományának nyilvántartására, valamint a benyújtott adatszolgáltatások helyes, jogszabályok szerinti összeállítására.

10.2. A negyedéves jelentések nem megfelelő adattartalma II.

10.2.1. A Megállapítás (tényállás)

Az MNB 2019. III., 2020. I. és 2021. III. negyedéves jelentéseket a letétkezelői nettó eszközértékeléssel való egyezőség szempontjából is vizsgálta. Ezek alapján az MNB megállapította,

hogy a 2019. II. és 2020. I. negyedévekre vonatkozóan a 71EDAA Pénztári portfólió állománya a tárgyidőszak záró napján adatszolgáltatási tábla 71EDAA Pénzforgalmi számla sorát az ugyanezen időszakra vonatkozó letétkezelői eszközértékelés nem támasztotta alá maradéktalanul, mert a letétkezelői eszközértékelés a pénzforgalmi számla összegét nem tartalmazta alapokra jutó megbontásban, míg a negyedéves jelentések az összeget alapok szerinti megbontásban tartalmazzák. Továbbá a pénzforgalmi számla egyenlegének összegét a letétkezelői eszközértékelés szerinti összes vagyonekelt összeg nem tartalmazta.

A Pénztár által 88. számú nyilatkozat mellékleteként 2021.11.19-én beküldött – a 2021.10.27-én megküldött módosító – letétkezelői eszközértékelés már megbontva tartalmazta a pénzforgalmi számla összegének fedezeti és működési alapra jutó részét.

[Adatszolg.1.; Letétkezelés1.] [36, 88, KIR-adatszolgáltatás]

10.2.2. A Megállapítás minősítése

Azzal, hogy a 2019. II. és 2020. I. negyedéves jelentésekben szolgáltatott adatokat a Pénztár letétkezelői eszközértékelése nem támasztotta alá maradéktalanul, a Pénztár megsértette:

- a 2019. II. negyedévi adatszolgáltatás esetében a 40/2018. (XI. 14.) MNB rendelet;
- a 2020. I. negyedévi adatszolgáltatás esetében a 41/2019. (XI. 21.) MNB rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a felügyeleti jelentés (rendelet szerinti adatszolgáltatás) elkészítésének alapját a magyar számviteli jogszabályok szerinti főkönyvi és analitikus, és egyéb nyilvántartások képezik.

10.2.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár a megállapításokra nem tett észrevételt.

10.2.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár nem tett észrevételt, az MNB a megállapítást fenntartja.

10.2.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 10. pontjában felszólította a Pénztárt, hogy a jövőben mindenkor tartsa be a negyedéves adatszolgáltatásokra vonatkozó jogszabályi előírásokat, kiemelt tekintettel a letétkezelői eszközértékelés elkészítésére, valamint a benyújtott adatszolgáltatások helyes, jogszabályok szerinti összeállítására.

11. A KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉSI DOKUMENTUMOK MEGKÜLDÉSE AZ MNB RÉSZÉRE

11.1. Megállapítás (tényállás)

Az MNB a küldöttközgyűlési dokumentumok MNB részére történő megküldésével kapcsolatosan megállapította, hogy a Pénztár:

- a 2017. április 13-i küldöttközgyűlés dokumentumait a küldöttközgyűlés megtartását követő 30 napon túl, 2017. május 22-én küldte meg az MNB-nek;
- a 2017. október 12-i küldöttközgyűlés dokumentumait a küldöttközgyűlés megtartását követő 30 napon túl, 2018. május 16-án küldte meg az MNB-nek;
- a 2017. december 13-i küldöttközgyűlés dokumentumait a küldöttközgyűlés megtartását követő 30 napon túl, 2018. május 16-án küldte meg az MNB-nek;
- a 2018. április 19-i küldöttközgyűlés dokumentumait a küldöttközgyűlés megtartását követő 30 napon túl, 2018. október 15-én küldte meg az MNB-nek;

- a 2019. április 16-i küldöttközgyűlés dokumentumait a küldöttközgyűlés megtartását követő 30 napon túl, 2019. június 3-án küldte meg az MNB-nek;
- a 2020. június 25-i küldöttközgyűlés dokumentumait a küldöttközgyűlés megtartását követő 30 napon túl, 2020. augusztus 4-én küldte meg az MNB-nek;
- a 2021. június 29-i küldöttközgyűlés dokumentumait a küldöttközgyűlés megtartását követő 30 napon túl, 2021. augusztus 5-én küldte meg az MNB-nek.

[Tulajdonosi irány.3; Közgyűlési dokumentumok]

11.2. A megállapítás minősítése

A Pénztár a fenti esetekben megsértette az Öpt. 23. § (2) bekezdését, amely kimondja, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv egy példányát a csatolt iratokkal együtt – a közgyűlést követő harminc napon belül – meg kell küldeni a Felügyeletnek.

11.3. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok

A Pénztár a megállapítást nem vitatta.

11.4. Az Észrevételek és egyéb nyilatkozatok értékelése

A Pénztár a megállapítást nem vitatta, az MNB a megállapítást fenntartja.

11.5. Az MNB által alkalmazott intézkedés

A fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 11. pontjában az MNB felszólította a Pénztárt, hogy a jövőben mindenkor a jogszabályi határidőn belül küldje meg a küldöttközgyűlési dokumentumokat az MNB részére.

III. AZ MNB ÁLTAL ALKALMAZOTT INTÉZKEDÉSEK

1. Az intézkedések jogalapja

Az MNB tv. 42. § d) pontja alapján az MNB ellenőrzi a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személyek és szervezetek működésére és tevékenységére vonatkozó, a feladatkörébe tartozó hazai jogszabályi rendelkezések és európai uniós jogi aktusok betartását és az MNB által hozott határozatok végrehajtását. Az MNB tv. 75. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ha az MNB a 62. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzés – mint a Vizsgálat – végén vagy az általa hivatalosan ismert tények alapján megállapítja a Pénztár működésére és tevékenységére vonatkozó jogszabályokban meghatározott kötelezettségek megszegését, elkerülését, elmulasztását, késedelmes vagy hiányos teljesítését – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az Öpt. szerinti intézkedést, kivételes intézkedést alkalmazza, illetve bírságot szab ki.

A Pénztár kötelezettségeinek teljesítése, a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében az MNB az Öpt. 65. § (3) bekezdése alapján az ott meghatározott intézkedéseket – akár együttesen is – alkalmazhatja.

2. Felszólítás a jogszabályoknak való megfelelésre (jelen határozat 1-11. pontjai)

Az Öpt. 65. § (3) bekezdésének a) pontja alapján az MNB az Öpt.-ben és a pénztártevékenységre vonatkozó más jogszabályban meghatározott feltételeknek való megfelelésre, valamint a jogsértő magatartás abbahagyására – esetleg határidő kitűzésével – felszólíthat.

Az MNB tv. 75. § (4) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében eljárva az MNB úgy ítélte meg, hogy a Vizsgálat által feltárt jogsértések esetén a Pénztár jogszabályszerű működésének helyreállításához szükséges a Pénztár rendelkező rész szerinti, a vonatkozó jogszabályi előírások betartására vonatkozó felszólítása nélkülözhetetlen. Ezen túlmenően a felszólítás alkalmazását az MNB szükségesnek tartotta azon jogalkalmazói cél eléréséhez is, hogy a Pénztár a jövőben tartózkodjon a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözve legyen a jogszabálysértéseket megvalósító körülményei megváltoztatására.

Fentiekre tekintettel az MNB a jelen határozat rendelkező részének 1-11. pontjában előírt felügyeleti intézkedésekről határozott. Az intézkedések alkalmazása során az MNB tv. 75. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények közül az a), b), c), f) és i) pontok alapul vételével az MNB tekintettel volt a szabályok megsértésének, illetőleg a hiányosságoknak a súlyosságára, gyakoriságára, a cselekménynek a biztonságos működésre gyakorolt hatására, a szabályszegéssel előidézett kockázatra.

3. Felszólítás az alapszabály módosítására (jelen határozat 4. A), 5., 6. a) pontjai)

Az Öpt. 65. § (3) bekezdésének h) pontja alapján az MNB a pénztár kötelezettségeinek teljesítése, a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében a pénztárt felszólíthatja az alapszabály módosítására.

A jelen határozat indokolásának 4.1.1, 4.2.1., 5.1, 6.1.A) pontjai szerinti tényállás és a jogszabályi felhatalmazások alapján az MNB a Pénztárt a határozat rendelkező részének 4. A), 5., 6. a) pontjai alapszabályának módosítására szólította fel. A jelen határozat hivatkozott pontjai szerinti jogsértés csak ezen intézkedés alkalmazásával orvosolható.

4. Az MNB által kiszabott felügyeleti bírság (jelen határozat 12. pontja)

4.1 A bírságszankció jogalapja

Az MNB tv. 75. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ha az MNB a Vizsgálat végén vagy az általa hivatalosan ismert tények alapján megállapítja a pénztárak működésére és tevékenységre vonatkozó jogszabályok, vagy az MNB hatósági határozatában meghatározott kötelezettség megszegését, elkerülését, elmulasztását, késedelmes vagy hiányos teljesítését, – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a Pénztár esetén az Öpt. fentebb már hivatkozott 65. § (3) bekezdésének a) pontja szerinti intézkedés alkalmazása mellett bírságot szabhat ki.

Az Öpt. 65. § (3) bekezdés f) pontja alapján a Pénztár kötelezettségeinek teljesítése, a pénztártagok érdekeinek védelme, valamint a pénztártevékenységre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében az MNB felügyeleti bírság megfizetésére kötelezhet.

4.2 A bírság kiszabásának indoka és célja

Az MNB célja – figyelemmel az MNB tv. 4. § (9) bekezdés c) pontjára és d) pontjára – az egyes pénzügyi szervezeteket, illetve egyes szektorokat fenyegető, nemkívánatos üzleti és gazdasági kockázatok feltárása, a már kialakult egyedi vagy szektorális kockázatok csökkentése vagy megszüntetése, illetve az egyes pénzügyi szervezetek prudens működésének biztosítása érdekében megelőző intézkedések alkalmazása, valamint a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek védelme, a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom erősítése. E törvényi célok elérése érdekében az MNB határozottan, következetesen és szigorúan fel kíván lépni az ellenőrzési eljárásai során feltárt, vagy az általa hivatalosan ismert tények alapján tudomására jutott minden olyan magatartással szemben, amely sérti vagy veszélyezteti a pénztári tevékenységet végző szervezetek ügyfeleinek az érdekeit, illetve alkalmas a pénzügyi közvetítőrendszerrel – így az

önkéntes egészség- és önszegélyező pénztári piaccal – szembeni közbizalom gyengítésére, valamint az átlátható, hatékony és prudens működés megzavarására. Ebben a tekintetben az MNB ellenőrzési tevékenysége akkor tekinthető hatékonynak, ha betölti a jogszabályi rendeltetését, azaz felfedi – többek között – az önkéntes egészség- és önszegélyező pénztári tevékenységet végző szervezetek és személyek által elkövetett jogszabálysértéseket, és azok miatt arányos, következetes és kiszámítható jogkövetkezményt, megfelelő jellegű és mértékű intézkedést, illetve szankciót alkalmaz. Ezáltal tud hatékonyan megfelelni az MNB a pénzügyi közvetítőrendszer feletti felügyeletet gyakorló hatósági jogkörében a megelőző (preventív) szerepének, és lehet képes megakadályozni a pénzügyi piacok zavarait.

Az MNB előbbiekben említett célkitűzéseit a Vizsgálat lezárása során a Pénztárral szemben alkalmazandó megfelelő felügyeleti intézkedés, illetve szankció kiválasztása, illetőleg annak szükséges és arányos mértékének a megállapítása során is következetesen érvényre kívánta juttatni. Ennek mérlegelése során a szükséges és arányos jogkövetkezményként a Pénztárral szemben alkalmazott felszólítás intézkedés mellett a határozat indokolás 1-11. pontjában foglalt jogszabálysértésre tekintettel az MNB a bírságszankció alkalmazását is szükségesnek tartotta. A bírság kiszabásának szükségességéről ezen jogsértések esetében az MNB arra tekintettel döntött, hogy az alkalmazott jogkövetkezménynek egyszerre kell szolgálnia mind az egyedi (speciális), mind az általános (generális) – a többi önkéntes egészség- és önszegélyező pénztári piaci szereplőre informatív, figyelem felhívó erővel ható – prevenciók célokat. Az MNB megítélése szerint a jogszabályi megfelelésre való felhívás önmagában nem elegendő annak a kívánt joghatásnak az érvényre juttatására, hogy a Pénztárt rábírja a feltárt kockázatok kezelésére, illetve megszüntetésére, egyúttal a határozatban foglaltak határidőben történő, pontos és teljes körű teljesítésére.

4.3 A bírság kiszabása során mérlegelt körülmények és a bírság összegének megállapítása

Az MNB tv. 76. § (1) bekezdése alapján a pénztárakkal szemben kiszabható felügyeleti bírság összege százezer forinttól kétmilliárd forintig terjedhet. A felügyeleti bírság összegének ezen keretek közötti meghatározásánál – az arányosság elvére is figyelemmel – az MNB elsősorban azt mérlegelte, hogy a Pénztár által elkövetett jogsértések piacra gyakorolt hatására, gyakoriságára, a tagok érdekeinek potenciális és tényleges sérelmére, valamint a Pénztár piaci súlyára tekintettel mekkora összegű felügyeleti bírság alkalmas arra, hogy egyrészt a Pénztárt a jövőre nézve visszatartsa a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, másrészt ösztönözze a Pénztárt a jogszabálysértést megvalósító körülményei megváltoztatására, harmadrészt a Pénztár által képviselt piac számára annak világos jelzésére, hogy az MNB a Pénztárnál feltárt jogszabálysértéseket milyen súlyú jogsértésnek tekinti, saját jogalkalmazói gyakorlatában azokhoz milyen jogkövetkezményeket rendel.

Az MNB hangsúlyozza, hogy a bírság összegének meghatározásakor megvizsgálta a jelen határozatban értékelt jogsértések szempontjából releváns valamennyi – többek között az MNB tv. 75. § (4) bekezdésében is nevesített – mérlegelési szempontot, és amelyek megítélése szerint a jelen ügy szempontjából a bírságkiszabás körében enyhítő, vagy súlyosító körülményként értékelhetők, azokat alább részletezi. Tekintettel arra, hogy az MNB tv. 75. § (4) bekezdése nem taxatív felsorolást tartalmaz az MNB által figyelembe vehető körülményekről, tehát az MNB a mérlegelése során olyan szempontokat is értékelés tárgyává tehet, amelyek az adott ügy egyedi sajátosságaiából fakadnak, így az MNB kizárólag a bírságkiszabás során figyelembe vehető és ténylegesen figyelembe vett körülményeket rögzíti.

Az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a), b), c), f) és i) pontjai alapján az MNB a bírság kiszabása körében kiemelten vette figyelembe az alábbiakat.

Az MNB tv. hivatkozott 75. § (4) bekezdése értelmében az MNB az intézkedések alkalmazásánál tekintettel van:

- a) a szabályszegés vagy mulasztás súlyosságára,
- b) a cselekménynek a biztonságos működésre vagy a piacra gyakorolt hatására,
- c) a cselekménynek a 62. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabályok hatálya alá tartozó személyekre és szervezetekre, valamint annak tagjaira vagy ügyfeleire gyakorolt hatására,
- d) a cselekménynek a pénzügyi intézményrendszer más tagjaira gyakorolt hatására,
- e) a szabályszegéssel vagy a mulasztással előidézett kockázatra, a kár mértékére, illetve a sérelemdíj-követelés alapjául szolgáló személyiségi jogsérelem nagyságára és a kárenyhítési hajlandóságra,
- f) a felelős személyek által az MNB-vel kapcsolatban tanúsított együttműködésre,
- g) az intézkedéssel érintett személy jó- vagy rosszhiszeműségére, az általa a szabályszegéssel vagy a mulasztással elért vagyoni előnyre és az elkerült vagyoni hátrányra,
- h) az intézkedés alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolására, illetve annak szándékára, valamint
- i) a szabályok megsértésének ismétlődésére, és gyakoriságára.

Az MNB a bírságot a határozat 1-11. pontjaiban foglalt jogszabálysértésekért szabta ki, de a határozat 1-4. pontjaiban foglalt jogsértéseket értékelte a legnagyobb súllyal. Az MNB a határozat 5-11. pontjaiban rögzített jogsértéseket a bírság kiszabásánál enyhébb súllyal vette figyelembe.

Az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a), b) és c) pontjai alapján értékelte az MNB azt, hogy a Pénztár EB-je nem látta el megfelelően ellenőrzési feladatát, mert nem vizsgálta a házipénztárt, az egyéni számlaértesítők tartalmát és a megküldött adóigazolásokat, nem ellenőrizte dokumentált módon a működési költségek alakulását és a Pénztár szabályzatait, továbbá a kiszervezett tevékenységek szerződéseknak megfelelő végzését nem az előírt gyakorisággal végezte el. Az MNB ezt jelentős jogszabálysértésnek tartja, tekintettel arra, hogy az ellenőrzési funkció ellátásának hiányosságai közvetlen hatással vannak a Pénztár biztonságos működésére, valamint a Pénztár tagjaira, így nagyobb kockázatot hordoznak. Kiemelt fontosságú, hogy a Pénztár olyan belső ellenőrzési rendszerrel rendelkezzen, amely a működés hibáit feltárja és visszakereshetővé teszi. Ezzel kapcsolatban az MNB hangsúlyozza, hogy a működés megfelelő dokumentálása elengedhetetlen a vezetés és a felügyelet számára a szükséges intézkedések felismeréséhez és megtételéhez. (1. pont)

Az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) pontja alapján az MNB súlyos jogsértésként értékelte, hogy a Pénztár nem készítette el az eszközök és források értékelési és leltározási szabályzatát, továbbá azt, hogy több pénzügyi szabályzata nem volt aláírva. Az MNB e pont alapján értékelte azt is, hogy a vizsgált működési költségek közül a Pénztár több esetben nem támasztotta alá a kiadásokat szerződésekkel, megrendelésekkel, amely jelentős kockázatot jelent. Az MNB a hivatkozott jogszabály alapján súlyos jogsértésként értékelte azt is, hogy a Pénztár a befektetett eszközökről naprakész, saját tételes nyilvántartást nem vezetett, valamint, hogy elmulasztotta tájékoztatni a letétkezelőt arról, hogy mely eszközöket rendel az egyes alapokhoz, és a könyvvizsgálói egyeztetés tekintetében sem járt el a jogszabályok szerint. Súlyos jogsértésként értékelte az MNB azt is, hogy a küldöttválasztás pénztári szabályozása továbbra sem teljes körű, továbbá azt, hogy a Pénztár mind szabályozásában, mind gyakorlatában a pótküldöttválasztást csak lehetőségnek, nem pedig kötelezettségnek tekinti, amely jelentős kockázatot hordoz. (2, 3, 4. pontok)

Az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) és c) pontjai alapján enyhébb súllyal vette figyelembe a bírság kiszabása során a tagdíj nem fizetési miatti hozamlevonás gyakoriságának szabályozási hiányosságát, az egyéni számlaértesítők tartalmával kapcsolatban feltárt szabályozási és működési hiányosságokat, az egészség- és öngéylező pénztári szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban feltárt jogsértéseket, valamint a lakáscélú jelzáloghitel törlesztése támogatására teljesített kifizetések alapjául szolgáló igazolásokkal kapcsolatban feltárt elmaradásokat. (5, 6, 7, 8. pontok)

Az MNB az adatszolgáltatások teljesítésével, valamint a küldöttközgyűlési dokumentumok jogszabályi határidőn túli megküldésével összefüggésben feltárt jogsértéseket az MNB tv. 75. § (4) bekezdés c)

pontja alapján értékelte, figyelemmel arra, hogy az adatszolgáltatások kiemelkedő fontosságúak, hiszen az MNB felügyeleti tevékenysége (kiemelten a folyamatos felügyeleti tevékenysége) elsőként ezekre az adatokra támaszkodik. Az adatszolgáltatások célja, hogy az MNB az általa felügyelt intézmények teljesítményéről és kockázatairól valós képet kapjon. (10, 11. pontok)

A fentiekén túl az MNB az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a) pontja alapján enyhébb súlyú jogsértésként értékelte a tagsági jogviszony megszűnésének vizsgálata során feltárt rendellenességeket. (9. pont)

Az MNB az MNB tv. 75. § (4) bekezdés f) pontja alapján vette figyelembe, hogy a Vizsgálat részére történő adatszolgáltatás többször késedelmes és hiányos volt, annak ellenére, hogy ennek következményeire a Vizsgálat felhívta a Pénztár figyelmét. Ugyanakkor enyhítő körülményként értékelte, hogy a Pénztár jellemzően intézkedett a jogsértések kijavítása iránt, illetve a hiányosságok orvoslása érdekében tervezett lépéseiről tájékoztatta az MNB-t.

Az MNB tv. 75. § (4) bekezdés i) pontja alapján értékelte az MNB, hogy a Korábbi Átfogó Vizsgálat megállapításai és kötelezései ellenére a küldöttválasztás szabályozása továbbra nem teljes körű, valamint, hogy az EB ellenőrzési tevékenysége során az akkor tett MNB javaslatokat csak részben vette figyelembe, és a határozati kötelezéseknek is csak egy kisebb részét teljesítette. Szintén e pont körében vette figyelembe az MNB, hogy a Pénztár könyvelésében a működési tartalék állománya a Korábbi Átfogó Vizsgálat kötelezése ellenére továbbra sem tartalmazza a működési tevékenység évközi eredmény számláját. A Pénztár abban a tekintetben sem tett eleget a korábbi javaslatnak, hogy az elhunyt tagok tagsági jogviszonyainak megszűnése nem az elhalálozás napján kerül feltüntetésre nyilvántartásaiban.

Az MNB a bírságkiszabás körében figyelembe vette, hogy a Pénztár vagyona 2022. március 31-én 879,2 millió Ft, taglétszáma pedig 3.044 fő volt. A Pénztár piaci részesedése a vagyona alapján 1,29 %, a taglétszáma alapján pedig 0,29 %, ezért a megállapított jogszabálysértések kevésbé bírnak jelentős hatással az önkéntes egészség- és önszegélyező pénztári piac egészére.

Annak érdekében, hogy az intézkedés a speciális prevenció hatását elérje, a bírság összegének megállapítása során az MNB figyelembe vette azt is, hogy a Pénztár 2021. II. - 2022. I. negyedéves halmozott működési eredménye 1,1 millió Ft, 2022. március 31-én a működésre felhasználható tartalékainak nagysága 56,1 millió Ft volt.

A fentiek alapján az MNB a kiszabott felügyeleti bírság összegét – figyelemmel az MNB tv. 76. § (1) bekezdésében rögzített, százezer forinttól kétmilliárd forintig terjedő bírságkeretre, és tekintettel az MNB tv. 75. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelési szempontok fentiek szerinti értékelésére – a jelen határozat rendelkező részében írt összegben állapította meg. Ezen összegű felügyeleti bírság kiszabásával látta elérhetőnek azt a jogalkalmazói célt, hogy a Pénztárt a jövőre nézve visszatartsa a hasonló típusú jogsértések megvalósításától, továbbá ösztönözze a Pénztárt a jogszabálysértést megvalósító körülményei megváltoztatására. Ezen bírságösszeg kiszabását tartotta továbbá alkalmasnak az MNB arra, hogy a többi piaci szereplő számára jelezze azt, hogy az MNB a jelen határozatban feltárt jogsértések elkövetését – figyelembe véve a fent kifejtett enyhítő körülményeket – megfelelő nyomatékú felügyeleti bírság kiszabásával szankcionálja.

Az MNB tv. 77. § (1) bekezdése szerint a bírságot a kiszabásáról hozott döntés véglegessé válásától számított harminc napon belül kell a döntésben megjelölt számlára befizetni.

5. Tájékoztatás (jelen határozat 13. pontja)

A jelen határozat rendelkező részében előírt tájékoztatás a Pénztár jogi és ténybeli helyzete tekintetében elsőrendű fontosságú, hiszen a megfelelő tájékoztatás hiányában az Igazgatótanács és az Ellenőrző Bizottság, illetve a küldöttközgyűlés az Öpt.-ben meghatározott jogköreit nem tudná teljességében gyakorolni, és ez sértené a pénztártagok jogait. A Pénztár Igazgatótanácsa, illetve az Ellenőrző Bizottság tagjainak feladatait és hatáskörét az Öpt. 24–27. §-ai, egyetemleges felelősségüket feladatkörükben kötelezettségeik megszegésével okozott kárért az Öpt. 20. §-a rögzíti.

***

A határozat a hivatkozott jogszabályhelyeken, valamint az MNB tv. 42. § d) pontján és 49/C. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

A határozat meghozatalára az MNB nevében, az MNB tv. 4. § (9) bekezdésében és 39. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatáskörben, az MNB tv. 13. § (1) bekezdésére és a (11a) bekezdésére figyelemmel, a Magyar Nemzeti Bank egyes hatósági döntéseivel kapcsolatos hatáskörgyakorlás, valamint a hatáskör gyakorlója helyettesítésének részletes szabályairól szóló 45/2019. (XII. 18.) MNB rendelet (**MNB rendelet**) 2. § (9) bekezdésén, továbbá helyettesítés esetén a 7. § (1) bekezdés c) pontja alapján került sor. A határozat aláírására az MNB rendelet 6. §-ában foglaltak alapján került sor.

Az MNB tv. 77. § (1) bekezdése szerint a bíróságot a kiszabásáról hozott döntés véglegessé válásától számított harminc napon belül kell a döntésben megjelölt számlára befizetni. A késedelmi pótlék MNB általi felszámításának lehetőségét az MNB tv. 55/A. § (1) bekezdése, illetve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (**Ákr.**) 135. §-a biztosítja. Az MNB által kiszabott bírságnak az állami adóhatóság útján történő behajtásának lehetősége az MNB tv. 169. § (1)-(3) bekezdésén, illetve az Ákr. 132. §-án és 134. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás az MNB tv. 46. § (2) bekezdés 18. pontján, az Ákr. 112. § (1) bekezdésén, 113. § (1) bekezdés a) pontján, 114. § (1) bekezdésén, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 6. §-án, 12. § (1) bekezdésén, 13. § (3) bekezdés ad) pontján, 17. §-án, 27. § (1) bekezdésén, 29. § (1) bekezdésén, 39. § (1) és (6) bekezdésein, 50. § (1) bekezdésén, 77. § (1)-(2) bekezdésén, 157. §-án, a Pp. 72. § (1) bekezdésén, a 608. § (1) bekezdésén, a 630. §-án, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a), illetve b) pontján alapul.

A határozat az MNB tv. 49/C. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 82. § (1) bekezdése értelmében annak közlésével végleges.

Budapest, 2022. július 08.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró
Nagy Koppány
igazgató
Biztosítás- és pénztárfelügyeleti igazgatóság
ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT